

Βρυξέλλες, 5 Ιουνίου 2025
(OR. en)

9876/25

POLMAR 40
POLGEN 61
CLIMA 194
COMAR 25
ENV 456
ENER 197
MAR 93
MARE 24
PECHE 157
PROCIV 63
RELEX 709
RECH 259
SUSTDEV 41
TRANS 223

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	5 Ιουνίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 281 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 281 final.

σνημμ.: COM(2025) 281 final

Βρυξέλλες, 5.6.2025
COM(2025) 281 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς

Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς

Οι ωκεανοί και οι θάλασσες είναι ζωτικής σημασίας για τη ζωή στη Γη, την ευημερία, την ανταγωνιστικότητα, την ασφάλεια και ένα βιώσιμο μέλλον. Οι ωκεανοί διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο όσον αφορά την ενέργεια, τα δεδομένα και τους στρατηγικούς πόρους, καθώς και τη ρύθμιση του κλίματος της Γης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαχειρίζεται τη μεγαλύτερη συλλογική θαλάσσια περιοχή στον κόσμο, με 25 εκατομμύρια km² αποκλειστικών οικονομικών ζωνών (ΑΟΖ) σε όλα τα κράτη μέλη, τις εξόχως απόκεντρες περιοχές¹ και τα υπερπόντια εδάφη της. Με ακτογραμμή περίπου 70 000 χλμ. και με το 40 % του πληθυσμού της να ζει σε απόσταση έως 50 χλμ. από τη θάλασσα, η ΕΕ έχει ζωτικό συμφέροντα όσον αφορά τα θαλάσσια ζητήματα. Τα θαλάσσια σύνορα της Ένωσης εκτείνονται στην Καραϊβική, τον Ατλαντικό και τον Ινδικό Ωκεανό χάρη στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της. Η γαλάζια οικονομία της στηρίζει άμεσα σχεδόν 5 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και συνεισφέρει στην οικονομία της ΕΕ πάνω από 250 δισ. EUR σε ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ετησίως². Στις θαλάσσιες διαδρομές διακινείται περίπου το 74 % του εξωτερικού εμπορίου της ΕΕ, ενώ τα υποβρύχια καλώδια επικοινωνιών μεταφέρουν το 99 % της διηπειρωτικής διαδικτυακής κίνησης.

Ταυτόχρονα, η υγεία των ωκεανών μας επιδεινώνεται λόγω των σωρευτικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, της ρύπανσης και της υπερεκμετάλλευσης των θαλάσσιων πόρων. Σε αυτές τις περιβαλλοντικές προκλήσεις προστίθενται οι αυξανόμενες γεωπολιτικές εντάσεις, οι οποίες όχι μόνο θέτουν υπό αμφισβήτηση τη συνεργατική διακυβέρνηση, αλλά συνιστούν επίσης απειλή για την ασφάλειά μας. Η ελευθερία της ναυσιπλοΐας και η ελευθερία της δράσης στη θάλασσα αμφισβητούνται ολοένα και περισσότερο και οι θαλάσσιες υποδομές ζωτικής σημασίας απειλούνται. Οι υβριδικές απειλές και οι κυβερνοεπιθέσεις δεν γνωρίζουν σύνορα, ούτε και η ασφάλεια στη θάλασσα. Η προστασία των ευρωπαϊκών συνόρων και υποδομών έχει καταστεί προτεραιότητα.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν όλες αυτές οι προκλήσεις και να ενισχυθεί ο ηγετικός ρόλος της Ευρώπης στις πολιτικές για τους ωκεανούς, το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς βασίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία και στις υφιστάμενες πρωτοβουλίες και θα παράσχει, για πρώτη φορά, μια ολιστική προσέγγιση σε όλους τους τομείς πολιτικής. Εισάγει ένα ενιαίο πλαίσιο αναφοράς με στόχο τον εξορθολογισμό των διαδικασιών συντονισμού, την απλούστευση των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων και την παροχή στρατηγικής για την εφαρμογή των ισχυουσών νομοθεσιών και την επίτευξη των στόχων πολιτικής με πιο συνεκτικό τρόπο σε όλους τους τομείς. Θέτει τις βάσεις για τη δημιουργία μιας **Ένωσης για τους Ωκεανούς**, συμπεριλαμβανομένης μιας πράξης για τους ωκεανούς με βάση την ισχύουσα οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, και αξιοποιεί το τεράστιο δυναμικό των ωκεανών για την ανθεκτικότητα, την επισιτιστική κυριαρχία, τον ενεργειακό εφοδιασμό, την ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Θα ενισχύσει επίσης τη συνεργασία με διεθνείς πρωτοβουλίες.

Το σύμφωνο αυτό θα στηρίξει τις ακόλουθες έξι προτεραιότητες:

¹ Γαλλική Γουιάνα, Γουαδελούπη, Μαρτινίκα, Μαγιότ, Ρεϊνιόν και Άγιος Μαρτίνος (Γαλλία), Αζόρες και Μαδέρα (Πορτογαλία) και Κανάριες Νήσοι (Ισπανία).

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2025). Έκθεση της ΕΕ για τη γαλάζια οικονομία 2025.

- προστασία και αποκατάσταση της υγείας των ωκεανών,
- τόνωση της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας της γαλάζιας οικονομίας,
- στήριξη των παράκτιων, νησιωτικών κοινοτήτων και των εξόχως απόκεντρων περιοχών,
- προώθηση της έρευνας, της γνώσης, των δεξιοτήτων και της καινοτομίας στον τομέα των ωκεανών,
- ενίσχυση της ασφάλειας και της άμυνας στη θάλασσα ως προαπαιτούμενο,
- ενίσχυση της διπλωματίας της ΕΕ για τους ωκεανούς και της διεθνούς διακυβέρνησης βάσει κανόνων.

Το σύμφωνο αποσκοπεί σε μια ολιστική προσέγγιση και συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, των περιφερειών και με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των αλιείων, των επαγγελματιών της γαλάζιας οικονομίας, των φορέων καινοτομίας, των επενδυτών, των επιστημόνων και της κοινωνίας των πολιτών. Το σύμφωνο για τους ωκεανούς θα επικαιροποιείται ανάλογα με την εξέλιξη των αναγκών.

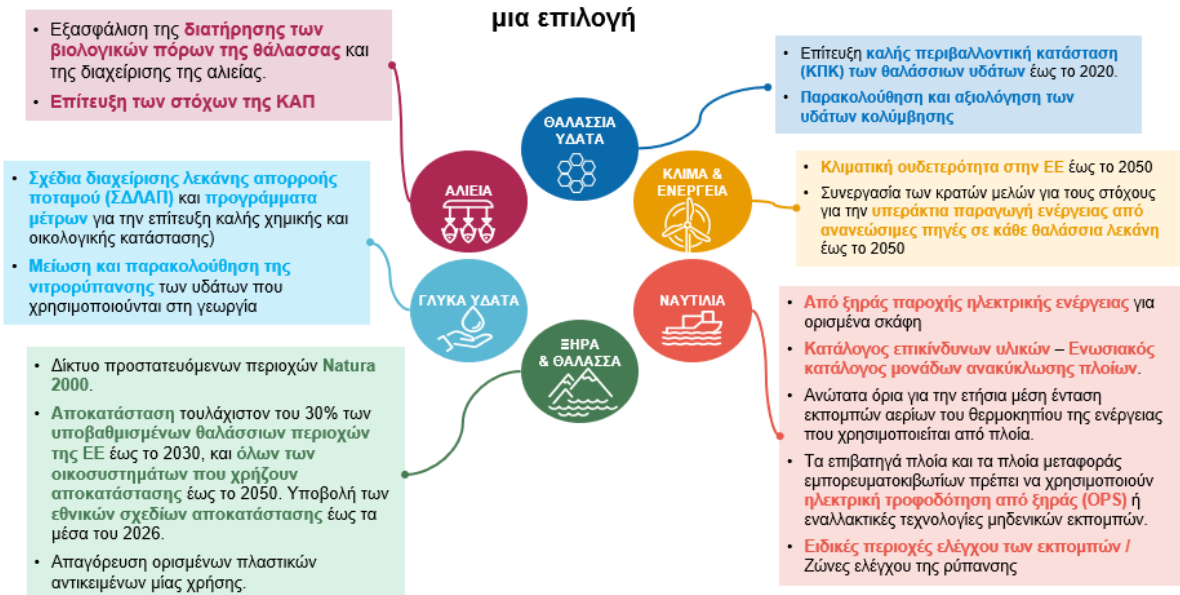
1. Ένα ενισχυμένο πλαίσιο διακυβέρνησης

Απαιτείται ένα ισχυρό πλαίσιο διακυβέρνησης για την ευθυγράμμιση των δράσεων σε ενωσιακό, περιφερειακό, εθνικό και τοπικό επίπεδο μέσω των διαφόρων θαλάσσιων λεκανών, με τη συμμετοχή τόσο χωρών της ΕΕ όσο και τρίτων χωρών.

1.1. Υλοποίηση των στόχων που σχετίζονται με τους ωκεανούς

Πέραν της άμεσα συναφούς νομοθεσίας, όπως ο κανονισμός σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, η οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική (στο εξής: ΟΠΘΣ) και η οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό (στο εξής: οδηγία για τον ΘΧΣ), η νομοθεσία και η πολιτική της ΕΕ θέτουν ευρύ φάσμα δεσμευτικών και φιλόδοξων στόχων για τη διατήρηση και τη βιώσιμη διαχείριση των ωκεανών. Η ενισχυμένη διακυβέρνηση αναμένεται να διευκολύνει την υλοποίηση των εν λόγω στόχων και να διασφαλίσει την επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας με συνεκτικό τρόπο.

ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΩΚΕΑΝΟΥΣ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ – μια επιλογή

Εικόνα: μια επιλογή δεσμευτικών στόχων σχετικά με τους ωκεανούς στη νομοθεσία της ΕΕ

Βάσει διαβούλευσης με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, η Επιτροπή θα προτείνει έως το 2027 μια «πράξη για τους ωκεανούς», η οποία θα βασίζεται στην αναθεώρηση της οδηγίας για τον ΘΧΣ. Στόχος της εν λόγω πράξης θα είναι η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού ως στρατηγικού εργαλείου που θα εξυπηρετεί τις προτεραιότητες του συμφώνου για τους ωκεανούς και την υλοποίησή τους, ιδίως μέσω του αυξημένου διατομεακού συντονισμού σε εθνικό επίπεδο και μέσω μιας καλύτερα οργανωμένης προσέγγισης για τις θαλάσσιες λεκάνες. Η πράξη θα παραπέμπει σε σχετικούς στόχους, ώστε να προσδιορίζονται συγκεντρωτικά, και θα διευκολύνει τη συνεκτική και αποτελεσματική εφαρμογή τους.

Η Επιτροπή θα εργαστεί επίσης για την απλούστευση και τον συγχρονισμό των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων σχετικά με τους ωκεανούς για τα κράτη μέλη στην ισχύουσα νομοθεσία, με στόχο την αύξηση της νομικής σαφήνειας και της συνοχής των πολιτικών, με παράλληλη μείωση του διοικητικού φόρτου. Θα αξιολογήσει επίσης τρόπους στήριξης της εφαρμογής των υποχρεώσεων που σχετίζονται με τους ωκεανούς.

Για την παρακολούθηση και την υποβολή έκθεσης σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά τους σχετικούς δείκτες και στόχους του συμφώνου, η Επιτροπή θα δημιουργήσει έναν δημόσιο «πίνακα δεικτών του συμφώνου της ΕΕ για τους ωκεανούς», ο οποίος θα τροφοδοτεί μια τακτική έκθεση για την κατάσταση του συμφώνου για τους ωκεανούς και θα αξιοποιεί τις υφιστάμενες εκθέσεις και πόρους, όπως το παρατηρητήριο γαλάζιας οικονομίας της ΕΕ, το διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Copernicus, ψηφιακά εργαλεία, και θα λαμβάνει υπόψη την αρχή «μόνον άπαξ».

Η στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη για όλες τις πολιτικές που σχετίζονται με τους ωκεανούς θα είναι ζωτικής σημασίας. Αντλώντας έμπνευση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Γεωργίας και Τροφίμων, η Επιτροπή θα συστήσει ένα Συμβούλιο για τους Ωκεανούς υψηλού επιπέδου, το οποίο θα απαρτίζεται από εκπροσώπους από σχετικούς τομείς που συνδέονται με τους ωκεανούς. Το Συμβούλιο θα διαδραματίζει ρόλο καθοριστικής σημασίας στη στήριξη της Επιτροπής όσον αφορά το καθήκον της παρακολούθησης και της διασφάλισης της αποτελεσματικής εφαρμογής του συμφώνου για τους ωκεανούς.

1.2. Συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο

Ο αυξανόμενος αριθμός θαλάσσιων δραστηριοτήτων —υπεράκτια ενέργεια, αλιεία και υδατοκαλλιέργεια, ναυτιλία, αναψυχή και παράκτιος τουρισμός και άλλες δραστηριότητες— ασκεί πίεση στον περιορισμένο ωκεάνιο χώρο. Παρότι για ορισμένες δραστηριότητες απαιτούνται ειδικές περιοχές, μέρος της μελλοντικής πορείας έγκειται στον πιο συντονισμένο σχεδιασμό που εξισορροπεί την ατομική και την κοινή χρήση της θάλασσας εντός των οικολογικών ορίων και τη διατήρησή της, την προώθηση της συνύπαρξης διαφόρων θαλάσσιων δραστηριοτήτων και την προτεραιοποίηση της συμπερίληψης, της δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης.

Η ΕΕ έχει στηρίξει την περιφερειακή συνεργασία στον τομέα της αλιείας, της ευρύτερης γαλάζιας οικονομίας και της προστασίας του περιβάλλοντος μέσω περιφερειακών πλαισίων, όπως οι περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας και οι περιφερειακές συμβάσεις για τη θάλασσα, που είναι καίριας σημασίας για την εφαρμογή της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και της ΟΠΘΣ. Τέσσερις πρωτοβουλίες για τις θαλάσσιες λεκάνες έχουν επίσης συμβάλει στην προώθηση της βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας. Επιπλέον, ευέλικτα πλαίσια συνεργασίας, όπως η Ένωση για τη Μεσόγειο, η Ανατολική Εταιρική Σχέση και η

περιφερειακή συνεργασία στη λεκάνη του Εύξεινου Πόντου, έχουν ενισχύσει αυτές τις προσπάθειες.

Η ΕΕ πρέπει να αναβαθμίσει τις διάφορες συνεργασίες με πιο συνεργατικό τρόπο προκειμένου να βελτιστοποιήσει τη χρήση του θαλάσσιου χώρου της. Οι πρακτικές πολλαπλών χρήσεων και οι περιοχές που περιλαμβάνουν την παραγωγή υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, με άλλες τεχνολογίες καθαρής ενέργειας, οι πρακτικές διατήρησης και αποκατάστασης, η αλιεία και η βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια αποτελούν ελπιδοφόρες οδούς για το μέλλον.

Μέσω της επικείμενης πρότασης για μια «πράξη για τους ωκεανούς», τα κράτη μέλη θα ενθαρρυνθούν να μεταβούν από μια εθνική προσέγγιση σε μια προσέγγιση σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης. Στο πλαίσιο αυτό, θα ενθαρρυνθούν να συνεργαστούν με γειτονικές χώρες, μεταξύ των υφιστάμενων φορέων περιφερειακής συνεργασίας, μέσω μακροπεριφερειακών στρατηγικών της ΕΕ, καθώς και να αξιοποιήσουν τους «φάρους» σε κλίμακα λεκάνης της αποστολής της ΕΕ «Αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας».

Πέραν της «πράξης για τους ωκεανούς», θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα εξής:

- Στη **Βαλτική Θάλασσα** ως επείγουσα προτεραιότητα: το 2025 η Επιτροπή θα διοργανώσει μια **υψηλού επιπέδου εκδήλωση με τίτλο «Η Βαλτική μας»**, η οποία θα αποτελέσει το σημείο εκκίνησης για μια ανανεωμένη, ολιστική προσέγγιση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων όσον αφορά τα οικοσυστήματα, της ρύπανσης από την ξηρά και τη θάλασσα, για την ενίσχυση της ασφάλειας, της περιβαλλοντικής διαχείρισης και της διαχείρισης της αλιείας και για τη στήριξη των παράκτιων κοινοτήτων, σε συνεργασία με τη στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας και τους υφιστάμενους περιφερειακούς φορείς.
- Στη νέα **στρατηγική προσέγγιση για τον Εύξεινο Πόντο**, η οποία καθορίζει ένα μελλοντοστρεφές πλαίσιο πολιτικής που έχει σχεδιαστεί για την αντιμετώπιση των περιφερειακών προκλήσεων μέσω αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων. Εγκρίθηκε τον Μάιο του 2025³ και περιλαμβάνει δράσεις που επικεντρώνονται στα εξής: 1) ενίσχυση της ασφάλειας, της σταθερότητας και της ανθεκτικότητας, 2) προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ευημερίας, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης της γαλάζιας οικονομίας, 3) προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος, της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας στην κλιματική αλλαγή, της πολιτικής προστασίας —με ιδιαίτερη έμφαση στις παράκτιες περιοχές.
- Στο νέο **σύμφωνο για τη Μεσόγειο**, το οποίο θα προετοιμάσει το έδαφος για έναν κοινό χώρο ειρήνης, ευημερίας και σταθερότητας στην περιοχή της Μεσογείου, με βάση τα θεμέλια του θεματολογίου του 2021 για τη Μεσόγειο. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ένωση για τη Μεσόγειο, θα στηρίξει την ανάπτυξη μιας στρατηγικής για τις θαλάσσιες λεκάνες της γαλάζιας οικονομίας στην Ανατολική Μεσόγειο, η οποία επί του παρόντος δεν διαθέτει ειδική δομή για τη συνεργασία, με βάση τη μορφή της πρωτοβουλίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας

³ Κοινή ανακοίνωση με τίτλο «The European Union's strategic approach to the Black Sea region» («Η στρατηγική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή του Εύξεινου Πόντου») [JOIN(2025) 135 final].

στη δυτική Μεσόγειο («πρωτοβουλία WestMed») και σε συνεργασία με υφιστάμενους περιφερειακούς φορείς.

- Στην **Αρκτική**, ιδίως στον Αρκτικό Ωκεανό, η οποία είναι απαραίτητη για την παγκόσμια κλιματική και θαλάσσια βιοποικιλότητα, την ασφάλεια και τη συνδεσιμότητα: η πολιτική της ΕΕ για την Αρκτική χρησιμεύει ως πρότυπο για τη διπλωματία, τη συνεργασία και την πολυμερή προσέγγιση της ΕΕ για τους ωκεανούς, καθώς και για τη βιώσιμη ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τη Γροιλανδία, την Ισλανδία, τις Φερόες Νήσους και τη Νορβηγία, μεριμνώντας για την τήρηση των προτύπων της ΕΕ και ανταλλάσσοντας βέλτιστες πρακτικές σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η Επιτροπή θα δώσει προτεραιότητα στη σταθερή και προβλέψιμη πρόσβαση σε όλα τα γειτονικά ύδατα, εξασφαλίζοντας τη δίκαιη και ισότιμη χρήση των θαλάσσιων πόρων.

1.3. Αποδέσμευση χρηματοδοτικής στήριξης

Χρηματοδότηση για τους ωκεανούς

Οι πρωτοβουλίες του συμφώνου για τους ωκεανούς απαιτούν επενδύσεις και χρηματοδότηση από ιδιωτικές και δημόσιες πηγές. Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη χρηματοδότηση και τις πολιτικές σχετικά με τους ωκεανούς θα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα στοιχείων: τη διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων ως μία από τις πέντε αποκλειστικές αρμοδιότητες της ΕΕ, την αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας, τη διαχείριση και την καινοτομία στις δραστηριότητες αλιείας και βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας, τις δραστηριότητες για την εφαρμογή της ΚΑΠ, τις γνώσεις για τους ωκεανούς, τη θαλάσσια ασφάλεια, την επισιτιστική ασφάλεια, την ανάπτυξη και την κλιμάκωση μιας ανταγωνιστικής και βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της υπεράκτιας και ωκεάνιας ενέργειας, της βιοτεχνολογίας και της αφαλάτωσης, τη διαφύλαξη της υποθαλάσσιας πολιτιστικής κληρονομιάς, τη στήριξη άλλων τομέων και βιομηχανιών της γαλάζιας οικονομίας ώστε να καταστούν κλιματικά ουδέτερα, να αναπτύξουν έξυπνες λύσεις, καθώς και να στηρίζουν τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν μέρος των εσόδων που αποκομίζουν από το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ) —το οποίο επί του παρόντος καλύπτει τις εκπομπές από τις θαλάσσιες μεταφορές— για να επενδύσουν στην απαθρακοποίηση του ναυτιλιακού τομέα, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των πλοίων, των λιμένων, των καινοτόμων τεχνολογιών και των υποδομών.

Επένδυση στη γαλάζια οικονομία και την καινοτομία

Οι ευρωπαϊκές **νεοφυείς και επεκτεινόμενες επιχειρήσεις** που προωθούν καινοτομίες στη γαλάζια οικονομία αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις, όπως η περιορισμένη πρόσβαση σε επιχειρηματικά κεφάλαια και οι κανονιστικοί φραγμοί. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι ΜΜΕ της γαλάζιας οικονομίας στην ΕΕ αντιμετωπίζουν χρηματοδοτικό κενό ύψους 60 έως 70 δισ. EUR⁴. Οι πόροι της ΕΕ από μόνοι τους δεν θα επαρκούσαν για να γεφυρωθεί το επενδυτικό χάσμα. Ως εκ τούτου, η συμμετοχή σε δημόσιες και ιδιωτικές πηγές είναι καίριας σημασίας.

⁴ [Study to support investment for the sustainable development of the blue economy \(Μελέτη για τη στήριξη των επενδύσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας\)](#) — Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ, 2018.

Το πρόγραμμα InvestEU της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο παρέχει εγγύηση από την ΕΤΕπ, εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και πολυμερή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κινητοποιεί ιδιωτικές επενδύσεις που στηρίζουν ευρύ φάσμα επενδύσεων στη γαλάζια οικονομία σε διάφορα στάδια. Ενδεικτικά, οι σχετικές επενδύσεις ποικίλουν και αφορούν από τεχνολογίες ή λύσεις περιβαλλοντικής βιωσιμότητας μέχρι υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τον οικολογικό προσανατολισμό των λιμένων και της ναυτιλίας, την υδατοκαλλιέργεια, την παράκτια ανάπτυξη, τον τουρισμό και την κυκλική οικονομία. Περιλαμβάνουν επίσης επενδύσεις στον τομέα της ΕΑΚ για στρατηγικές ωκεάνιες και δορυφορικές τεχνολογίες, ψηφιοποίηση, εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης, προηγμένη μεταποίηση και υποθαλάσσια ρομποτική. Μέχρι σήμερα, το πρόγραμμα InvestEU έχει στηρίξει επενδύσεις αξίας άνω των 15 δισ. EUR. Σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, το πρόγραμμα InvestEU θα συνεχίσει να στηρίζει έργα γαλάζιας οικονομίας που προσφέρονται για επενδύσεις με χρηματοδοτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες για την υπόλοιπη περίοδο προγραμματισμού.

Η πλατφόρμα BlueInvest διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στις προσπάθειες της ΕΕ για τη στήριξη της γαλάζιας οικονομίας. Στόχος της είναι η κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων ύψους άνω του 1 δισ. EUR έως το 2028. Στηρίζει, μεταξύ άλλων, τις εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου που επικεντρώνονται σε έργα γαλάζιας οικονομίας μέσω των συμμετοχικών προϊόντων InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων. Παράλληλα, το BlueInvest επιταχύνει την ανάπτυξη των επιχειρήσεων για τις ευρωπαϊκές ΜΜΕ και τις νεοφυείς επιχειρήσεις παρέχοντάς τους στήριξη για την ανάπτυξη ικανοτήτων, την επενδυτική ετοιμότητα και τη συγκέντρωση κεφαλαίων⁵. Με την ανανεωμένη εστίαση του συμφώνου για τους ωκεανούς στη γαλάζια οικονομία, θα ενταθούν η χρηματοδότηση και η συμβουλευτική στήριξη στο πλαίσιο του BlueInvest.

Η νέα στρατηγική της ΕΕ για τις νεοφυείς και επεκτεινόμενες επιχειρήσεις⁶ στόχος της οποίας είναι να καταστήσει την ΕΕ το καλύτερο μέρος παγκοσμίως για τη σύσταση και την επέκταση εταιρειών που βασίζονται στην τεχνολογία, θα καλύπτει επίσης τη γαλάζια τεχνολογία. Θα ωφελήσει τη γαλάζια οικονομία ιδίως μέσω της κανονιστικής απλουστευσης, μεταξύ άλλων μέσω του 28ου καθεστώτος⁷, της στήριξης για καινοτομία, απόκτηση ταλέντων και ανάπτυξη δεξιοτήτων, καθώς και της ενσωμάτωσης σε ευρύτερες πρωτοβουλίες της ΕΕ.

Η θεματική πλατφόρμα έξυπνης εξειδίκευσης για μια βιώσιμη γαλάζια οικονομία θα αναπτυχθεί περαιτέρω ως εργαλείο για την προώθηση των οικοσυστημάτων καινοτομίας στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες και για την προσέλκυση επενδύσεων στην καινοτομία για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας των τομέων της γαλάζιας οικονομίας.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να **συνεργάζεται με τον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων** και άλλους εταίρους υλοποίησης του InvestEU για τη **μόχλευση ιδιωτικών**

⁵ https://maritime-forum.ec.europa.eu/theme/investments/blueinvest_el.

⁶ «The EU Startup and Scaleup Strategy. Choose Europe to start and scale» [«Η στρατηγική της ΕΕ για τις νεοφυείς και τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις. Επιλέξτε την Ευρώπη για σύσταση και επέκταση επιχείρησης»] [COM(2025) 270 final].

⁷ Το 28ο καθεστώς θα παράσχει ένα ενιαίο σύνολο κανόνων, ενδεχομένως με σταδιακό και σπονδυλωτό τρόπο. Θα περιλαμβάνει ένα εταιρικό νομικό πλαίσιο της ΕΕ, το οποίο θα βασίζεται σε εξ ορισμού ψηφιακές λύσεις, και θα βοηθά τις εταιρείες να υπερβούν τα εμπόδια κατά τη σύσταση και τη λειτουργία τους σε ολόκληρη την ενιαία αγορά. Για τον σκοπό αυτόν, θα απλουστεύσει τους εφαρμοστέους κανόνες και θα μειώσει το κόστος της αποτυχίας, αντιμετωπίζοντας συγκεκριμένες πτυχές στους σχετικούς τομείς του δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας, της εργατικής και της φορολογικής νομοθεσίας.

επενδύσεων και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που συνεπάγονται τα ιδιωτικά κεφάλαια, μεταξύ άλλων μέσω:

- της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των παράκτιων κοινοτήτων και της επίτευξης οικολογικών, κλιματικών, οικονομικών και κοινωνικών οφελών, μέσω χρηματοδότησης της ΕΕ από τα διαρθρωτικά ταμεία και τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, καθώς και από το πρόγραμμα «Ορίζων», συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων της αποστολής για τους ωκεανούς, και από δάνεια της ΕΤΕπ.
- της απελευθέρωσης περαιτέρω επενδύσεων στην καινοτομία για τους ωκεανούς, με τη δρομολόγηση πρωτοβουλίας για τη χαρτογράφηση των επενδύσεων, η οποία θα προσδιορίζει χρηματοδοτικές λύσεις που θα επιταχύνουν την εγκατάσταση νέων τεχνολογιών στη γαλάζια οικονομία.
- της ενίσχυσης της συμβουλευτικής στήριξης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Blue Champions» για τη βελτίωση της επενδυτικής ετοιμότητας και την αναζήτηση χρηματοδοτικών λύσεων για τους φορείς καινοτομίας που σχετίζονται με τους ωκεανούς και για την επιτάχυνση της εγκατάστασης νέων τεχνολογιών και της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της επιστήμης.

Εμβληματικές δράσεις — διακυβέρνηση:

- Πράξη για τους ωκεανούς
- Πίνακας δεικτών του συμφώνου της ΕΕ για τους ωκεανούς
- Συμβούλιο για τους Ωκεανούς

Χρηματοδότηση

- Ενίσχυση της ανθεκτικότητας των παράκτιων κοινοτήτων μέσω χρηματοδότησης της ΕΕ και δανείων της ΕΤΕπ
- Εντατικοποίηση της χρηματοδοτικής και συμβουλευτικής στήριξης στο πλαίσιο της πλατφόρμας BlueInvest

2. Ολοκληρωμένη προσέγγιση για την υγεία και τη βιωσιμότητα των ωκεανών

Έχουν τεθεί σημαντικοί στόχοι της ΕΕ και οι πρωτοβουλίες της ΕΕ έχουν οδηγήσει σε πρόοδο όσον αφορά την υγεία των ωκεανών. Ωστόσο, το θαλάσσιο περιβάλλον εξακολουθεί να υποβαθμίζεται και οι ωκεανοί και η ποικιλομορφία ζωής που υποστηρίζουν παραμένουν ευάλωτα. Οι κοραλλιογενείς ύφαλοι, για παράδειγμα, —οι οποίοι φιλοξενούν το ένα τέταρτο όλων των θαλάσσιων ειδών— επηρεάζονται ολοένα και περισσότερο από την υπερθέρμανση των υδάτων και την αλλαγή της χημείας των ωκεανών, γεγονός που αποδυναμώνει την ανθεκτικότητά τους. Πολλοί θαλάσσιοι οικοτόποι και η θαλάσσια πολιτιστική κληρονομιά, από τους θαλάσσιους λειμώνες μέχρι τη μαγκρόβια βλάστηση, εξακολουθούν να υφίστανται πιέσεις από θαλάσσιες και χερσαίες ανθρώπινες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην

κλιματική αλλαγή. Η βελτίωση και η διατήρηση της υγείας των ωκεανών απαιτεί δέσμευση, καινοτομία και συνεργασία σε όλα τα επίπεδα, μεταξύ άλλων σε παγκόσμιο επίπεδο⁸.

Η παρούσα ανακοίνωση προτείνει δράσεις που βασίζονται σε τέσσερις βασικές αρχές: μια προσέγγιση «από την πηγή έως τη θάλασσα» για την αντιμετώπιση της ρύπανσης· αρχή της προφύλαξης· μια επιστημονικά τεκμηριωμένη προσέγγιση όσον αφορά τις αποφάσεις πολιτικής· και μια προσέγγιση με βάση τα οικοσυστήματα.

2.1. Ο ωκεανός ως σύμμαχος στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής

Ο ωκεανός είναι η μεγαλύτερη καταβόθρα άνθρακα στον πλανήτη μας, απορροφώντας το 30 % των ανθρωπογενών εκπομπών άνθρακα. Διαδραματίζει ζωτικής σημασίας ρόλο στη ρύθμιση του κλίματος, στη δέσμευση άνθρακα και στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Αυτή η ικανότητά του απειλείται από την αύξηση των θερμοκρασιών, την απώλεια βιοποικιλότητας, την οξίνιση και την αποξυγόνωση.

Με τη σειρά της, η αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας μπορούν να συμβάλουν στην επιβράδυνση της υπερθέρμανσης του πλανήτη, αυξάνοντας τη λειτουργία δέσμευσης άνθρακα του ωκεανού. Η θέρμανση και η οξίνιση των ωκεανών προκαλούνται κυρίως από τις εκπομπές άνθρακα από την καύση ορυκτών καυσίμων. Ως εκ τούτου, η επίτευξη των κλιματικών μας στόχων και η άσκηση κλιματικής διπλωματίας με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου άλλων σημαντικών παραγωγών εκπομπών είναι ουσιαστικής σημασίας για την αντιμετώπιση της υπερθέρμανσης και της οξίνισης των ωκεανών. Επιπλέον, η υπεράκτια παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η οποία διαφορετικά θα προκαλούσε αύξηση της θερμοκρασίας των ωκεανών και θα έθετε σε κίνδυνο την υγεία και την ευημερία των ωκεανών, και μειώνει την εξάρτηση της Ευρώπης από τα ορυκτά καύσιμα, μεταξύ άλλων από τον θαλάσσιο βυθό, δεδομένων των κινδύνων για τα θαλάσσια οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανομένου του θαλάσσιου βυθού, και, ως εκ τούτου, ενισχύει την ενεργειακή ασφάλεια και κυριαρχία της ΕΕ σύμφωνα με τον στόχο της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα.

Η Επιτροπή θα στηρίξει τα κράτη μέλη στον σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων για την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων, ώστε να επιτευχθεί ο νομικά δεσμευτικός στόχος, στο πλαίσιο του κανονισμού για την αποκατάσταση της φύσης, της κάλυψης τουλάχιστον του 20 % των θαλάσσιων περιοχών της ΕΕ με τα αναγκαία μέτρα έως το 2030 και όλων των οικοσυστημάτων που χρήζουν αποκατάστασης έως το 2050.

Η Επιτροπή θα στηρίξει τις παράκτιες κοινότητες ώστε να δημιουργήσουν νέα επιχειρηματικά μοντέλα προς όφελος τόσο της φύσης όσο και των ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών αποθεμάτων γαλάζιου άνθρακα, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της UNFCCC⁹.

⁸ Πρβλ. ενότητα 7.

⁹ Σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές.

2.2. Προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας ζωής και των βασικών υπηρεσιών οικοσυστήματος των ωκεανών

Οι πιέσεις που ασκούνται στους ωκεανούς βλάπτουν τα θαλάσσια οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα και επηρεάζουν τις παράκτιες κοινότητες, την αλιεία και άλλες θαλάσσιες δραστηριότητες.

Προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές (ΠΘΠ)

Ένα δίκτυο επαρκώς συνδεδεμένων ΠΘΠ που τελούν υπό αποτελεσματική διαχείριση διαδραματίζει καίριο ρόλο στην προστασία και την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και των τροφικών ιστών, στηρίζοντας τις παράκτιες κοινότητες και τους αλιείς μέσω της συμβολής στην αναδημιουργία της θαλάσσιας ζωής. Η ΕΕ έχει επεκτείνει το δίκτυο ΠΘΠ της στο 12,3 % των υδάτων της, αλλά τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να επιταχύνουν τις προσπάθειες για την επίτευξη του στόχου της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 για νομική προστασία του 30 % και αυστηρή προστασία του 10 % των θαλασσών της. Αυτό συνεπάγεται την πρόταση σχεδίων διαχείρισης για κάθε ΠΘΠ, με βάση την επιστήμη και με τη συμμετοχή όλων των τοπικών ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των αλιείων, που αποσκοπούν στην κάλυψη των ειδικών χαρακτηριστικών των σχετικών ΠΘΠ σε οικολογικά σημαντικές περιοχές. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τον προσδιορισμό των αλιευτικών τεχνικών που είναι συμβατές με τη διατήρηση των στοχευόμενων ειδών και οικοτόπων στις σχετικές ΠΘΠ.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα εργαστεί για την αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ, ιδίως των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους, της οδηγίας-πλαίσου για τη θαλάσσια στρατηγική (στο εξής: ΟΠΘΣ) και του κανονισμού για την αποκατάσταση της φύσης, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης νέων τεχνολογιών, με στόχο τη διευκόλυνση της επιτήρησης και της παρακολούθησης.

Βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων

Πέραν των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών, μια οικοσυστημική προσέγγιση για τη διαχείριση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων, καθώς και των χερσαίων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν τη θάλασσα, είναι ζωτικής σημασίας, όπως περιγράφεται στην ΟΠΘΣ, ώστε να υπάρχουν καθαρές, υγιείς και παραγωγικές θάλασσες και, τελικά, να επιτευχθεί «καλή περιβαλλοντική κατάσταση»¹⁰ (ΚΠΚ) για όλα τα θαλάσσια ύδατα της ΕΕ.

Παρά την πρόοδο, πρόσφατη αξιολόγηση της ΟΠΘΣ¹¹ κατέδειξε ότι απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για την πλήρη επίτευξη ΚΠΚ και στα 11 χαρακτηριστικά περιγραφής της ΟΠΘΣ, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης των χρηματοδοτικών επενδύσεων για την εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων. **Η Επιτροπή θα αναθεωρήσει την ΟΠΘΣ για να επιταχύνει την πρόοδο προς την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων, να απλουστεύσει την εφαρμογή και να μειώσει τον διοικητικό φόρτο που συνδέεται με την υποβολή εκθέσεων και τη διαχείριση των δεδομένων.**

¹⁰ Όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 σημείο 5) της [ΟΠΘΣ](#) και προσδιορίζεται περαιτέρω στην [απόφαση \(ΕΕ\) 2017/848 της Επιτροπής για τη θέσπιση κριτηρίων και μεθοδολογικών προτύπων για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων](#).

¹¹ Έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση από την Επιτροπή των προγραμμάτων μέτρων των κρατών μελών, όπως επικαιροποιήθηκαν βάσει του άρθρου 17 της οδηγίας-πλαίσου για τη θαλάσσια στρατηγική (2008/56/ΕΚ).

Αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης και της ρύπανσης των γλυκών υδάτων

Τα θαλάσσια και παράκτια οικοσυστήματα αντιμετωπίζουν σημαντικές απειλές εξαιτίας της ρύπανσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις θρεπτικές ουσίες που προκύπτουν από δραστηριότητες στην ξηρά και τη θάλασσα: απορροές από τη γεωργία, χημικές επιμολυντικές ουσίες, πλαστικά και μικροπλαστικά. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα μέτρα πρέπει να καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο του νερού στην ξηρά και στη θάλασσα. Για την αντιμετώπιση των χερσαίων πηγών ρύπανσης, η Επιτροπή θα ενισχύσει μια προσέγγιση «από την πηγή έως τη θάλασσα», μέσω της **στρατηγικής για την ανθεκτικότητα των υδάτων**, και θα στηρίξει τις παράκτιες κοινότητες στην καταπολέμηση της ρύπανσης από χερσαίες πηγές, αναγνωρίζοντας τον ρόλο τους ως ρυθμιστών μεταξύ της ρύπανσης στην ξηρά και της υποβάθμισης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

Με βάση τις απαιτήσεις για τη μείωση της ρύπανσης με σκοπό την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλασσών της ΕΕ, το σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση θέτει φιλόδοξους στόχους, όπως η μείωση των πλαστικών απορριμμάτων στους ωκεανούς κατά 50 % και των απωλειών θρεπτικών ουσιών κατά 50 % έως το 2030, οι οποίοι στηρίζονται σθεναρά με χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», συμπεριλαμβανομένης της αποστολής «Αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας». Η Επιτροπή υπενθυμίζει τη δυνατότητα των κρατών μελών να στηρίζουν ενεργητικά ή παθητικά προγράμματα συλλογής θαλάσσιων απορριμμάτων στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων του ΕΤΘΑΥ.

Η αποτελεσματική διαχείριση των θρεπτικών ουσιών και η σημαντική μείωση της ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένων των μικροπλαστικών, των υπερφθοριωμένων και πολυφθοριωμένων αλκυλιωμένων ουσιών (στο εξής: PFAS) και άλλων χημικών ουσιών, είναι ουσιαστικής σημασίας για την ενίσχυση της υγείας των ωκεανών. Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να χρηματοδοτεί την έρευνα και την καινοτομία σχετικά με τη διαχείριση των θρεπτικών ουσιών και τα μικροπλαστικά. Επιπλέον, η κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) θα συνεχίσει να παρέχει κίνητρα για τη βιώσιμη γεωργία, μεταξύ άλλων για να συμβάλει στη μείωση των πλεοναζουσών θρεπτικών ουσιών.

Όσον αφορά τη θαλάσσια ρύπανση, οι θαλάσσιες μεταφορές παραμένουν μία από τις σημαντικές πηγές, συμβάλλοντας στις εκπομπές, στις απορρίψεις, στα απόβλητα και στον υποθαλάσσιο θόρυβο. Η μετασχηματιστική αλλαγή στις θαλάσσιες μεταφορές προς την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και μηδενικής ρύπανσης μπορεί να περιορίσει τις επιπτώσεις στη θαλάσσια ζωή και να συμβάλει στη διατήρηση και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ¹². Παρότι η ισχύουσα νομοθεσία έχει οδηγήσει σε μείωση της ρύπανσης από τα πλοία, απαιτείται περαιτέρω δράση για τον περιορισμό των απορρίψεων στην ατμόσφαιρα και στα ύδατα και την πρόληψη των διαρροών από πλαστικά συσσωματώματα¹³.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή:

¹² [Κοινή έκθεση ΕΟΧ-ΕΜΣΑ 15/2024: Έκθεση του 2025 με θέμα τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των ευρωπαϊκών θαλάσσιων μεταφορών.](#)

¹³ Στις 8 Απριλίου 2025 οι συννομοθέτες συμφώνησαν προσωρινά επί του προτεινόμενου σχεδίου κανονισμού σχετικά με την πρόληψη των απωλειών κόκκων πλαστικού με σκοπό τη μείωση της ρύπανσης από μικροπλαστικά [COM(2023) 645].

- θα ενισχύσει το CleanSeaNet¹⁴ ώστε να μπορεί να προειδοποιεί τα κράτη μέλη για περισσότερους τύπους ρύπων από πλοία, π.χ. λύματα, απορρίμματα, απολεσθέντα εμπορευματοκιβώτια. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν περαιτέρω διαδικασίες επαλήθευσης και να ενισχύσουν την προσβασιμότητα στα δεδομένα. Με βάση τις εργασίες που έχει δρομολογήσει η ΕΕ στο πλαίσιο της ΟΠΘΣ για τον υποθαλάσσιο θόρυβο, θα στηρίξει τον συνασπισμό υψηλών φιλοδοξιών για ήσυχους ωκεανούς, προωθώντας φιλόδοξες και πρακτικές λύσεις που θα επαναφέρουν τους ωκεανούς σε μια λιγότερο θορυβώδη κατάσταση.
- θα συνεργαστεί με τους εταίρους για την εξασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των αποφάσεων στο πλαίσιο του ΔΝΟ για τη μείωση της ρύπανσης από τις θαλάσσιες μεταφορές.

Εμβληματικές δράσεις¹⁵:

- Αναθεώρηση της οδηγίας-πλαίσιου για τη θαλάσσια στρατηγική
- Ευρωπαϊκά αποθέματα γαλάζιου άνθρακα και νέα επιχειρηματικά μοντέλα για τις παράκτιες κοινότητες
- Ενθάρρυνση των κρατών μελών όσον αφορά τον καθορισμό και τη διαχείριση των ΠΘΠ

3. Τόνωση της βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας

Η γαλάζια οικονομία της ΕΕ αποτελεί κινητήρια δύναμη οικονομικού και μετασχηματιστικού δυναμικού. Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ευρύτερης στρατηγικής της Ευρώπης για τη βιομηχανία και την ασφάλεια και καλύπτει σε μεγάλο βαθμό i) παραδοσιακούς τομείς της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας, της ναυτιλίας και του παράκτιου τουρισμού· ii) νέους και αναδυόμενους τομείς στα πεδία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της γαλάζιας βιοτεχνολογίας, της υποθαλάσσιας ρομποτικής, και της παρατήρησης των ωκεανών και iii) παγκόσμιες κορυφαίες επιχειρήσεις ωκεάνιας τεχνολογίας, που βασίζονται στην έρευνα και σε καινοτομίες στους τομείς της ΤΝ, της καθαρής τεχνολογίας και της υπερπροηγμένης τεχνολογίας. Μια αναγεννητική γαλάζια οικονομία που αποκαθιστά τον ωκεανό προωθώντας παράλληλα την ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την ισότητα περιλαμβάνει την αναζωογόνηση των θαλάσσιων πόρων και των φυσικών συστημάτων των ωκεανών.

Σύμφωνα με την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας και τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της και να επιταχύνει τις στρατηγικές μεταβάσεις σε παραδοσιακούς και αναδυόμενους τομείς της γαλάζιας οικονομίας, εστιάζοντας ιδίως στην απανθρακοποίηση και στην κλιμάκωση της καινοτομίας. Αυτό σημαίνει στήριξη των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων της καλύτερης αξιοποίησης των αποβλήτων υδρόβιας βιομάζας, της επιτάχυνσης της εγκατάστασης καθαρών γαλάζιων

¹⁴ [Satellite based Services - CleanSeaNet service - EMSA - European Maritime Safety Agency](#) [Δορυφορικές υπηρεσίες — Υπηρεσία CleanSeaNet — EMSA — Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα].

¹⁵ Στην προτεραιότητα αυτή συμβάλλουν επίσης οι εμβληματικές δράσεις που σχετίζονται με την υγεία των ωκεανών στο πλαίσιο της Ενότητας 7.

τεχνολογιών, της στήριξης επιχειρηματικών μοντέλων που διατηρούν ή αποκαθιστούν τα ωκεάνια οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα —μέσω λύσεων που βασίζονται στη φύση και προϊόντων με αρνητικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα— και της δημιουργίας των κατάλληλων συνθηκών για καθαρή ανάπτυξη. Η επίτευξη αυτού του στόχου προϋποθέτει έναν έξυπνο συνδυασμό δημόσιας χρηματοδότησης, ιδιωτικών επενδύσεων, ευνοϊκών κανονιστικών ρυθμίσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων, ανταλλαγής γνώσεων, έρευνας και καινοτομίας και αποτελεσματικού θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού.

3.1. Στήριξη των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας για βιώσιμα τρόφιμα υδρόβιας προέλευσης, επισιτιστική ασφάλεια και κυριαρχία

Η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια είναι ζωτικής σημασίας για τον επισιτιστικό εφοδιασμό και την επισιτιστική ασφάλεια. Ωστόσο, το 70 % των τροφίμων υδρόβιας προέλευσης που καταναλώνονται σήμερα στην ΕΕ εισάγεται¹⁶. Συμπληρώνοντας το «Όραμα για τη γεωργία και τα τρόφιμα», η ολοκληρωμένη αξιολόγηση και η πιθανή αναθεώρηση της ΚΑΠ, που καλύπτουν επίσης την **κοινή οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ)**, και το «**Όραμα για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια με προοπτική το 2040**», θα αποτελέσουν σημαντικό ορόσημο. Θα διασφαλίσει ότι η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της μεταποίησης, βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητά τους και διασφαλίζουν σταθερό εφοδιασμό για την αγορά της ΕΕ, με παράλληλη διατήρηση μιας οικοσυστημικής προσέγγισης για τη διαχείριση της αλιείας. Θα προϋποθέτει τη συνεργασία με τα κράτη μέλη ώστε οι αλιευτικές δραστηριότητες να καταστούν στις μελλοντικές εξελίξεις και πιο βιώσιμες, χάρη στη βελτίωση της επιλεκτικότητας των αλιευτικών εργαλείων, μεταξύ άλλων μέσω της καινοτομίας, και στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο θαλάσσιο οικοσύστημα, με την ελαχιστοποίηση και, ει δυνατόν, την εξάλειψη των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ευαίσθητων θαλάσσιων ειδών. Η προώθηση σε παγκόσμιο επίπεδο των αρχών βιωσιμότητας της ΕΕ είναι σημαντική για την ενίσχυση της βιωσιμότητας των εισαγωγών και τη διασφάλιση του επί ίσοις όροις ανταγωνισμού, όπως περιγράφεται αναλυτικότερα στο κεφάλαιο 7.

Η Επιτροπή θα προτείνει:

- Μέτρα που αποσκοπούν στην απανθρακοποίηση και τον εκσυγχρονισμό του αλιευτικού στόλου, τα οποία θα υποστηρίζονται από τη σύμπραξη για την ενεργειακή μετάβαση στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας¹⁷.
- Τη στήριξη της αλιείας μικρής κλίμακας ως προτεραιότητα. Οι σχετικές δράσεις περιλαμβάνουν την έκδοση οδηγού που θα παρουσιάζει τις βέλτιστες πρακτικές που θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη κατά την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων προκειμένου να βελτιωθεί η διαφάνεια και να προωθηθεί η βιώσιμη αλιεία, καθώς και τη διεξαγωγή ενός ειδικού διαλόγου σχετικά με την εφαρμογή. Η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο σύστασης ειδικού γνωμοδοτικού συμβουλίου.
- Τη θέσπιση πρωτοβουλίας της ΕΕ για τη βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια, με τη συμμετοχή των αρχών των κρατών μελών, εκπροσώπων του τομέα, άλλων ομάδων συμφερόντων, ιδρυμάτων έρευνας και καινοτομίας, επιχειρηματικών επιταχυντών και

¹⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2024): [Έκθεση του 2024 για την αγορά αλιευτικών προϊόντων της ΕΕ](#).

¹⁷ [Σύμπραξη που δημιουργήθηκε μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ενεργειακή μετάβαση του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ](#).

χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Θα ενισχύσει τη συνεργασία μέσω του καθορισμού στόχων και δράσεων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης έργων που αποσκοπούν στην πολλαπλή χρήση του θαλάσσιου χώρου.

- Την κλιμάκωση της ευρωπαϊκής παραγωγής φυκών, μεταξύ άλλων μέσω της νέας στρατηγικής για τη βιοοικονομία που θα εγκριθεί έως το τέλος του 2025, της δρομολόγησης μιας πρωτοβουλίας καινοτομίας για τη γαλάζια βιοοικονομία έως το 2027 και του καθορισμού εθελοντικών στόχων για την ανάπτυξη της παραγωγής φυκών στην ΕΕ.
- Ειδική πρωτοβουλία πολιτικής για την αντιμετώπιση του ζητήματος των **μη αυτοχθόνων ειδών** (NIS) που απειλούν την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών για χρήση των εν λόγω ειδών σε περιπτώσεις όπου τα εν λόγω είδη έχουν ήδη εξαπλωθεί υπερβολικά.
- Έγγραφο καθοδήγησης για τη διαχείριση των θηρευτών, στο πλαίσιο της εφαρμογής των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για την υδατοκαλλιέργεια.
- Την αξιολόγηση του κανονισμού ΚΟΑ για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ισχυόντων κανόνων επισήμανσης, συμπεριλαμβανομένου του πεδίου εφαρμογής των καλυπτόμενων προϊόντων, της προέλευσής τους και των διαύλων μέσω των οποίων πωλούνται, όπως σουπερμάρκετ, ιχθυοπωλεία και εστιατόρια.
- Μια πανευρωπαϊκή εκστρατεία το 2027 σχετικά με τα οφέλη και την προστιθέμενη αξία των βιώσιμων «τροφίμων υδρόβιας προέλευσης» που παράγονται στην ΕΕ.
- Μέτρα που διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα της διαχείρισης της αλιείας και ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τους Ευρωπαίους αλιείς παγκοσμίως (βλ. ενότητα 7).
- Την αξιολόγηση και την πιθανή αναθεώρηση του κανονισμού για την ΚΑΠ.
- Τη στήριξη της κοινωνικής διάστασης των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (βλ. ενότητα 3).

3.2 Ενίσχυση της βάσης ναυτιλιακής παραγωγής και των λιμένων της ΕΕ ως κόμβων ζωτικής σημασίας

Η **βάση ναυτιλιακής παραγωγής** της Ευρώπης είναι ουσιαστικής σημασίας για τη στρατηγική αυτονομία, την ευημερία και την ασφάλεια της ΕΕ. Τα ευρωπαϊκά ναυπηγεία και οι Ευρωπαίοι προμηθευτές και πάροχοι τεχνολογίας διαθέτουν την εμπειρογνώση για την κατασκευή σκαφών υψηλής αξίας και για την ανάπτυξη τεχνολογίας για υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. **Για να διατηρήσει αυτό το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και να ηγηθεί της παγκόσμιας μετάβασης σε καθαρές τεχνολογίες, η Επιτροπή θα αναπτύξει μια βιομηχανική ναυτιλιακή στρατηγική.**

Οι λιμένες της ΕΕ αποτελούν στρατηγικούς πόρους για την ανταγωνιστικότητα και την ασφάλεια, λειτουργώντας ως πύλες για το παγκόσμιο εμπόριο, την εσωτερική αγορά, και ιδίως ως κόμβοι για τον ευρωπαϊκό θαλάσσιο χώρο¹⁸ και τη στρατιωτική και μη στρατιωτική κινητικότητα. Πολλοί εξελίσσονται σε κόμβους για την απανθρακοποίηση, την κυκλικότητα και την καινοτομία στις αξιακές αλυσίδες, και στηρίζουν βιομηχανικούς συνεργατικούς σχηματισμούς. **Για να ενισχύσει τη λειτουργία αυτή, η Επιτροπή θα εγκρίνει μια νέα στρατηγική της ΕΕ για τους λιμένες.**

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1679 (κανονισμός ΔΕΔ-Μ).

Η επιτάχυνση της απανθρακοποίησης του τομέα των *θαλάσσιων μεταφορών* της ΕΕ για την επίτευξη των στόχων μας για το κλίμα προϋποθέτει την αξιόπιστη εφαρμογή της πρόσφατης επέκτασης του ΣΕΔΕ στη ναυτιλία, του μηχανισμού μας για την τιμολόγηση των αερίων του θερμοκηπίου. Προϋποθέτει επίσης την εφαρμογή της πρωτοβουλίας «FuelEU Maritime», ενός βασικού μέτρου για τη μείωση της έντασης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στα καύσιμα, την τόνωση των επενδύσεων, την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων στους λιμένες και τη δρομολόγηση προσπαθειών συντονισμού σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας. Η ΕΕ ασκεί πιέσεις για τη λήψη φιλόδοξων παγκόσμιων μέτρων στο πλαίσιο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ) για την εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο. Το προσφάτως συμφωνηθέν πλαίσιο του ΔΝΟ για μηδενικές καθαρές εκπομπές αποτελεί σημαντικό βήμα για την απανθρακοποίηση ολόκληρου του βιομηχανικού τομέα. Η στήριξη της ψηφιοποίησης των θαλάσσιων δραστηριοτήτων, οι επενδύσεις σε πράσινες τεχνολογίες και η προώθηση της ανάπτυξης πράσινων δεξιοτήτων θα διαδραματίσουν εξίσου ουσιαστικό ρόλο στη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και της προσαρμοστικότητας του ναυτιλιακού κλάδου.

Οι σημαντικές επενδύσεις στην παραγωγή εναλλακτικών καυσίμων, στις ενεργειακές υποδομές, στην από ξηράς παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και στην υιοθέτηση και την ενσωμάτωση νέων καθαρών τεχνολογιών επί των σκαφών είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της ανθεκτικότητας, της απανθρακοποίησης, της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας στον τομέα.

3.3. Περαιτέρω ενίσχυση των τομέων της γαλάζιας οικονομίας

Οι τεχνολογίες υπεράκτιας αιολικής και ωκεάνιας ενέργειας αποτελούν εργαλεία καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη των κλιματικών στόχων, την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και την παροχή οικονομικά προσιτής ενέργειας που στηρίζει τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα σε όλους τους βιομηχανικούς τομείς και τα κράτη μέλη. Η επιτάχυνση της ανάπτυξης προϋποθέτει σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές δικτύου, συμπεριλαμβανομένων διασυνοριακών υπεράκτιων τεχνολογιών μεταφοράς και ενέργειας, παράλληλα με βελτιωμένη περιφερειακή συνεργασία και λύσεις για χωρικούς περιορισμούς και συνύπαρξη με άλλες δραστηριότητες, όπως η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια.

Για να συνεχίσει να επωφελείται από την ηγετική θέση που κατέχει παγκοσμίως στον τομέα των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και με τη φιλοδοξία να επιβεβαιώσει την πρωτοπορία της στις τεχνολογίες ωκεάνιας ενέργειας, η ΕΕ θα πρέπει να διατηρήσει ανταγωνιστικές αλυσίδες εφοδιασμού, πρόσβαση σε πρώτες ύλες και ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Οι δεσμεύσεις των κρατών μελών και η περιφερειακή συνεργασία¹⁹ θα είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Οι ωκεανοί μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή γενετικών πόρων για τη βιοοικονομία και τις πρώτες ύλες. Η θαλάσσια άλμη μπορεί να αποτελέσει πηγή μαγνησίου, λιθίου, βορίου και βαναδίου και θα μπορούσε να συμβάλει στην ασφάλεια του εφοδιασμού αυτών και άλλων μετάλλων μέσω οικονομικά αποδοτικών τεχνολογιών για την ανάκτηση αυτών των μετάλλων. Με την αυξανόμενη ανάγκη για αποδοτικές μονάδες αφαλάτωσης για την κάλυψη των αναγκών ανθρώπινης κατανάλωσης γλυκού νερού και παραγωγής πράσινου υδρογόνου, η

¹⁹ Σχέδιο διασύνδεσης των αγορών ενέργειας της περιοχής της Βαλτικής (BEMIP), συνδεσιμότητα της Κεντροανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης όσον αφορά το φυσικό αέριο (CESEC), Ενεργειακή Συνεργασία των Βορείων Θαλασσών (NSEC), διασυνδέσεις για τη Νοτιοδυτική Ευρώπη.

σκοπιμότητα της ανάκτησης μετάλλων από θαλάσσια άλμη θα διερευνηθεί μέσω ειδικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Ο παράκτιος και θαλάσσιος τουρισμός είναι ο μεγαλύτερος τομέας της γαλάζιας οικονομίας και σημαντική πηγή εσόδων για πολλές παράκτιες περιοχές, διαφοροποιώντας τα μέσα βιοπορισμού, ιδίως στις αγροτικές παράκτιες και νησιωτικές κοινότητες. Με βάση την πρόοδο στο πλαίσιο της πορείας μετάβασης για τον τουρισμό και του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τον τουρισμό με ορίζοντα το 2030 και τη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη που ξεκίνησε τον Μάιο του 2025, η Επιτροπή θα παρουσιάσει μια στρατηγική της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό την άνοιξη του 2026. Η νέα στρατηγική θα προωθεί πρακτικές που ωφελούν τόσο τις παράκτιες όσο και τις νησιωτικές κοινότητες, καθώς και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

3.4. Ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της γαλάζιας οικονομίας

Η ανανέωση των γενεών, η συμμετοχή των γυναικών, η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και οι κατάλληλες συνθήκες εργασίας αποτελούν βασικά συστατικά για μια ευημερούσα και ελκυστική γαλάζια οικονομία.

Μια νέα στρατηγική για την ανανέωση των γενεών στη γαλάζια οικονομία που έχει προγραμματιστεί για το 2027 θα προωθήσει ένα ειδικευμένο εργατικό δυναμικό επόμενης γενιάς στους τομείς της θαλάσσιας έρευνας, της ωκεάνιας τεχνολογίας και της βιώσιμης αλιείας. Η εν λόγω στρατηγική θα προωθήσει την εκπαίδευση, τον ωκεανογραφικό γραμματισμό και τη μεταφορά γνώσεων από γενιά σε γενιά. Όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση για μια Ένωση Δεξιοτήτων, η Επιτροπή θα εντείνει τις προσπάθειές της για την προώθηση της εκπαίδευσης στους τομείς STEM²⁰, η οποία θα πρέπει επίσης να στηρίζει την παροχή πιο προηγμένων γνώσεων σχετικά με τις θαλάσσιες επιστήμες, όπως η περιβαλλοντική μηχανική, η θαλάσσια βιολογία και η χημεία. Στο πλαίσιο της προώθησης των τομέων STEM και των συμμαχιών των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων και σχολείων θα πρέπει να δίδεται μεγαλύτερη προσοχή στη γαλάζια οικονομία και στις δυνατότητές της.

Προκειμένου να ενισχύσει τις ψηφιακές και επιχειρηματικές δεξιότητες, η στρατηγική για την ανανέωση των γενεών στη γαλάζια οικονομία θα ευθυγραμμιστεί με τη νέα **κοινότητα γνώσης και καινοτομίας (ΚΓΚ) στο πεδίο των τομέων και των οικοσυστημάτων των υδάτων, της θάλασσας και της ναυτιλίας**, η οποία παρέχει ένα δομημένο πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ για τη σύνδεση των οικοσυστημάτων της γαλάζιας οικονομίας και της Ένωσης Δεξιοτήτων, στηρίζοντας τις διατομεακές εταιρικές σχέσεις στη γαλάζια οικονομία, καθώς και με την **εμβληματική στρατηγική για τη δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών**.

Στον τομέα της αλιείας, η Επιτροπή θα εστιάσει στην ανανέωση των γενεών και στη βελτίωση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος, μεταξύ άλλων μέσω του εκσυγχρονισμού του στόλου, της ψηφιοποίησης και της βελτίωσης της ασφάλειας επί του σκάφους. Μεταξύ άλλων, θα στηρίζει επίσης την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των αλιέων.

Εμβληματικές δράσεις:

- Αξιολόγηση και πιθανή αναθεώρηση της ΚΑΠ
- Όραμα για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια με προοπτική το 2040

²⁰ Φυσικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά.

- Βιομηχανική θαλάσσια στρατηγική και στρατηγική της ΕΕ για τους λιμένες
- Στρατηγική για την ανανέωση των γενεών στη γαλάζια οικονομία

4. Προστασία και ενδυνάμωση των παράκτιων κοινοτήτων και των νησιών

Οι υγιείς ωκεανοί προσφέρουν μέσα διαβίωσης, προστασία και ένα αίσθημα ταυτότητας στους παράκτιους πληθυσμούς. Οι παράκτιες κοινότητες αποτελούν την κινητήρια δύναμη μιας βιώσιμης και ανταγωνιστικής γαλάζιας οικονομίας στην πορεία προς πρακτικές αναγέννησης και διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην παροχή υγιεινών και βιώσιμων τροφίμων και καθαρών και οικονομικά προσιτών ανανεώσιμων πηγών θαλάσσιας ενέργειας στις Ευρωπαϊκές και τους Ευρωπαίους, καθώς και στη σύνδεση της Ευρώπης με τον υπόλοιπο κόσμο. Ο διαχειριστικός τους ρόλος ως βασικών ενδιαφερόμενων μερών και παραγόντων στον τομέα της θαλάσσιας διακυβέρνησης θα πρέπει να αναγνωριστεί περισσότερο.

Οι παράκτιες περιοχές παρουσιάζουν ποικιλομορφία και διαθέτουν μοναδικά γεωγραφικά και φυσικά πλεονεκτήματα, προσφέροντας τόσο σημαντικές οικονομικές ευκαιρίες όσο και μοναδικές προκλήσεις. Η αξιοποίηση του πλήρους δυναμικού των παράκτιων περιοχών της ΕΕ απαιτεί τόσο την ενίσχυση των παράκτιων κοινοτήτων που κατέχουν ηγετική θέση όσο και τη γεφύρωση του χάσματος για εκείνες που δυσκολεύονται να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες.

Οι παράκτιες περιοχές διατρέχουν επίσης τον υψηλότερο κίνδυνο κλιματικής αλλαγής, καθώς αντιμετωπίζουν άνοδο της στάθμης της θάλασσας, ακραία καιρικά φαινόμενα, διάβρωση των ακτών, πλημμύρες, διείσδυση άλατος και εξάντληση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των ιχθυοαποθεμάτων. Οι παράκτιες κοινότητες και οι εξόχως απόκεντρες περιοχές αναμένεται να εντείνουν τις προσπάθειες για προσαρμογή και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κρίσεων. Η Επιτροπή θα εντείνει τη στήριξη προς τις παράκτιες κοινότητες για την εφαρμογή στρατηγικών προσαρμογής και σχεδιασμού, ιδίως μέσω του επικείμενου σχεδίου της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Για να ενισχύσει τη στήριξή της προς τις παράκτιες κοινότητες και σύμφωνα με τη στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας, η Επιτροπή θα προτείνει μια νέα **στρατηγική της ΕΕ για την ανάπτυξη και την ανθεκτικότητα των παράκτιων κοινοτήτων το 2026**. Η στρατηγική θα αποτυπώσει τις ευκαιρίες και θα καθορίσει το πλαίσιο για την προώθηση της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των παράκτιων κοινοτήτων. Η στρατηγική θα προωθήσει τις ικανότητες έγκαιρης προειδοποίησης και τα σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή που υποστηρίζονται από προηγμένες υπηρεσίες παρατήρησης και πρόγνωσης.

Στόχος της θα είναι η αξιοποίηση του τεράστιου δυναμικού των παράκτιων κοινοτήτων για τη δημιουργία και την ανάπτυξη νέων βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων, τα οποία συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη και στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στο σύνολό της. Θα στηρίξει τις ευκαιρίες διαφοροποίησης του εισοδήματος και θα παράσχει κίνητρα για τη συμπερίληψη δραστηριοτήτων αναγέννησης και αποκατάστασης, την επιστημονική και τεχνολογική καινοτομία για την παρακολούθηση των προβλέψεων και την ανάπτυξη υπηρεσιών, με βάση την επιτυχία των έργων ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών

κοινοτήτων²¹, την προσέγγιση του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους (NEB)²², καθώς και τους «φάρους» της αποστολής για τους ωκεανούς.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα νησιά και οι εξόχως απόκεντρες περιοχές, ζητώντας προσαρμοσμένες πολιτικές και καλύτερες συνέργειες, η Επιτροπή αποφάσισε να δρομολογήσει **διαβούλευση σχετικά με μια νέα στρατηγική για τα νησιά** και μια **επικαιροποιημένη στρατηγική για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές**.

Ιδιαίτερη προσοχή και μέτρα προσαρμοσμένα στα χαρακτηριστικά των εξόχως απόκεντρων περιοχών απαιτούνται για τον περιορισμό της απομόνωσής τους και την κάλυψη των αναγκών τους: ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της συνδεσιμότητάς τους, ανάπτυξη της οικονομικής, ενεργειακής και επισιτιστικής αυτονομίας τους, καθώς και προστασία της φυσικής κληρονομιάς τους. Ειδικότερα, ο τομέας της αλιείας μικρής κλίμακας αντιμετωπίζει πρόσθετες προκλήσεις στις δραστηριότητές του λόγω του απομακρυσμένου χαρακτήρα των εν λόγω περιοχών και της έκθεσης σε ακραία καιρικά φαινόμενα. Για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, η Επιτροπή θα προτείνει την επανεξέταση των κατευθυντήριων γραμμών για την ισορροπία του στόλου για τα αλιευτικά σκάφη μήκους μικρότερου των 12 μέτρων στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, με βάση τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία το καλοκαίρι του 2025.

Νέες εμβληματικές δράσεις²³:

- Στρατηγική της ΕΕ για την ανάπτυξη και την ανθεκτικότητα των παράκτιων κοινοτήτων
- Διαβούλευση σχετικά με μια νέα στρατηγική της ΕΕ για τα νησιά
- Επικαιροποιημένη στρατηγική για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές
- Επανεξέταση των κατευθυντήριων γραμμών για την ισορροπία του στόλου των αλιευτικών σκαφών μήκους μικρότερου των 12 μέτρων στις εξόχως απόκεντρες περιοχές

5. Ο ουσιαστικός ρόλος της ωκεάνιας έρευνας, των γνώσεων για τους ωκεανούς, του ωκεανογραφικού γραμματισμού και των δεξιοτήτων για τη γαλάζια καινοτομία

5.1. Η Ευρώπη ως παγκόσμια ηγέτιδα δύναμη στην ωκεανολογία: δρομολόγηση της πρωτοβουλίας για την παρατήρηση των ωκεανών

Η παρατήρηση των ωκεανών αποτελεί το θεμέλιο όλων των γνώσεων για τη θάλασσα. Παρέχει κρίσιμα δεδομένα για τις μετεωρολογικές προβλέψεις, τις στρατηγικές μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν, την παρακολούθηση ακραίων φαινομένων, την πολιτική ασφάλεια —συνθήκες θάλασσας, πλημμύρες— τη ναυτιλία, την υπεράκτια

²¹ [Inforegio — Ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων](#).

²² Η διεπιστημονική και συμμετοχική προσέγγιση του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους (NEB). Καινοτόμα έργα όπως το [Lighthouse Demonstrator Bauhaus of the Seas Sails](#) παρέχουν σχέδια στρατηγικής για τοποκεντρικές δράσεις στις οποίες συμμετέχουν οι κοινότητες για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των προκλήσεων των παράκτιων περιοχών. Κατά τα επόμενα έτη, ο [μηχανισμός NEB](#) θα στηρίζει περαιτέρω έργα, μεταξύ άλλων σε παράκτιες κοινότητες.

²³ Οι δράσεις στο πλαίσιο της Ενότητας 3 συμβάλλουν επίσης σε αυτήν την προτεραιότητα.

ενέργεια, την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, καθώς και την αυξανόμενη άμυνα και ασφάλεια. Ωστόσο, οι ωκεανοί παραμένουν σε μεγάλο βαθμό ανεξερεύνητοι, υπάρχει μεγάλη έλλειψη δεδομένων ή τα δεδομένα δεν είναι διαθέσιμα, και τα υφιστάμενα δίκτυα παρατήρησης υφίστανται αυξανόμενη πίεση.

Επί του παρόντος, η ΕΕ βασίζεται ουσιαστικά στη συνεργασία με διεθνείς εταίρους για την παρατήρηση των ωκεανών. Ωστόσο, με τις γεωπολιτικές αλλαγές που συντελούνται, ορισμένοι διεθνείς εταίροι αποσύρονται από το πεδίο της ωκεανολογίας, διαταράσσουν τη διαδικασία συλλογής βασικών δεδομένων και την εφαρμογή των προγραμμάτων παρατήρησης και δημιουργούν μη προβλέψιμες συνθήκες όσον αφορά τη διαθεσιμότητα ιστορικών και μελλοντικών κρίσιμων δεδομένων. Ορισμένα σύνολα δεδομένων δεν θα είναι πλέον διαθέσιμα, ενώ άλλα δεν θα διατηρούνται ούτε θα συμπληρώνονται. Υπάρχει σημαντικός κίνδυνος μείωσης της παγκόσμιας κάλυψης μέσω της παρατήρησης υποδομών, με αποτέλεσμα να παρέχονται λιγότερο αξιόπιστες και ακριβείς πληροφορίες στους φορείς λήψης αποφάσεων, στους πολίτες και στους επενδυτές.

Σε έναν επικίνδυνο γεωπολιτικό κόσμο, η Ευρώπη πρέπει να καταστεί ανεξάρτητη και αυτόνομη σε όλες τις κρίσιμες ωκεάνιες υποδομές, στις υπηρεσίες δεδομένων και πληροφοριών, διατηρώντας και ενισχύοντας παράλληλα, όποτε είναι δυνατόν, τη διεθνή επιστημονική συνεργασία.

Το σύμφωνο για τους ωκεανούς προτείνει να ενταθούν οι ευρωπαϊκές προσπάθειες με τη δρομολόγηση μιας φιλόδοξης **πρωτοβουλίας για την παρατήρηση των ωκεανών**, μεταξύ άλλων για τις παράκτιες περιοχές και τα βαθέα ύδατα, η οποία θα καλύπτει ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα της γνώσης, και με την ανάληψη ηγετικού διεθνούς ρόλου, με σκοπό την παροχή κρίσιμων πληροφοριών σε όλους τους φορείς και τα πεδία του τομέα της θάλασσας.

Η πρωτοβουλία της ΕΕ για την παρατήρηση των ωκεανών, η οποία καλύπτει τις εκστρατείες παρατήρησης, την επεξεργασία δεδομένων, τις υποδομές και την παροχή βασικών υπηρεσιών, θα αποτελέσει το επόμενο κεφάλαιο της ανακάλυψης του εσωτερικού χώρου του πλανήτη μας και θα συνδέσει, θα κλιμακώσει, θα διακυβερνήσει και θα προστατεύσει τις ικανότητες παρατήρησης των ωκεανών.

Η πρωτοβουλία θα προωθήσει επίσης τη διεθνή επιστημονική συνεργασία με ομοϊδέατες εταίρους, ιδίως για την ολοκλήρωση ενός παγκόσμιου συστήματος παρατήρησης των ωκεανών που είναι κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό²⁴:

- **Προστασία των ιστορικών δεδομένων** από την παρατήρηση των ωκεανών που βρίσκονται επί του παρόντος σε κίνδυνο σε βάσεις δεδομένων με έδρα την ΕΕ, μέσω δράσης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» το 2025.
- Εκπόνηση **σχεδίου στρατηγικής για τη χαρτογράφηση των κενών γνώσης**, έως τον Ιούνιο του 2026.
- Ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου, υψηλής τεχνολογίας, οικονομικά αποδοτικού, αξιόπιστου και ασφαλούς **συστήματος παρατήρησης**.

²⁴ Θα στηρίξει επίσης την προτεινόμενη διεθνή πλατφόρμα για τη βιωσιμότητα των ωκεανών (IPOS), πρβλ. ενότητα 7.

- Δημιουργία μιας **συνεκτικής και τυποποιημένης προσέγγισης για τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή εκστρατειών παρατήρησης των ωκεανών έως το 2027.**

Η πρωτοβουλία βασίζεται στην υφιστάμενη συμβολή της ΕΕ στις επιχειρησιακές γνώσεις για τη θάλασσα. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας, η Επιτροπή θα αναπτύξει περαιτέρω και θα ενσωματώσει τις δύο εμβληματικές υπηρεσίες δεδομένων της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παρατηρήσεων και Δεδομένων της Θάλασσας (EMODnet) και τη θαλάσσια υπηρεσία Copernicus²⁵.

Θα τροφοδοτεί την **ευρωπαϊκή πλατφόρμα Digital Twin Ocean («Το ψηφιακό δίδυμο του ωκεανού»)** (στο εξής: **DTO**), μια φιλόδοξη και κεντρική εικονική αναπαράσταση των ωκεανών σε σχεδόν πραγματικό χρόνο που θα είναι προσβάσιμη σε όλους τους πολίτες, τους επιστήμονες και τους φορείς καινοτομίας, η οποία θα παρέχει πιθανά και μελλοντικά σενάρια, σημεία ανατροπής και παράγοντες αλλαγής που θα υποστηρίζουν τη χάραξη τεκμηριωμένης πολιτικής από τις επιχειρήσεις. Η πλατφόρμα DTO, η δημιουργία της οποίας εξαγγέλθηκε το 2022 από την πρόεδρο της Επιτροπής στη σύνοδο κορυφής «Ένας Ωκεανός», και η οποία θα είναι διαλειτουργική με το σύστημα του ψηφιακού δίδυμου Γης που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Προορισμός: Γη», θα πρέπει να τεθεί σε λειτουργία ως πρόγραμμα της ΕΕ έως το 2030.

Η πρωτοβουλία για την παρατήρηση των ωκεανών θα βοηθήσει τους εταίρους της Ευρώπης να «επιλέξουν την Ευρώπη» («Choose Europe») ως αξιόπιστο επιστημονικά τεκμηριωμένο, υψηλής τεχνολογίας, ασφαλή και ανοικτό σύμμαχο. Θα συμβάλει επίσης στην ενίσχυση του ωκεανογραφικού γραμματισμού και θα διευκολύνει την ευαισθητοποίηση του κοινού για ζητήματα που σχετίζονται με τους ωκεανούς.

5.2. Ωκεάνια έρευνα και καινοτομία για παγκόσμια πρωτοπορία

Η **στρατηγική για την Ε&Κ για τους ωκεανούς** θα βασίζεται στο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία και, μεταξύ άλλων, στην ευρωπαϊκή αποστολή «Αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας έως το 2030». Θα εξασφαλίσει μια προσέγγιση «από την πηγή έως τη θάλασσα»²⁶ και θα αποσκοπεί στη βελτίωση της τρέχουσας διακυβέρνησης μέσω της υπέρβασης του κατακερματισμού των πρωτοβουλιών της ΕΕ στον τομέα της Ε&Κ, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών υποδομών τους. Με τον τρόπο αυτό θα καλυφθεί το χάσμα μεταξύ έρευνας και καινοτομίας μέσω της χρηματοδότησης της ανάπτυξης και της διάδοσης νέων γνώσεων και λύσεων.

Η Επιτροπή θα διευκολύνει τη δημιουργία ενός **ευρωπαϊκού δικτύου χώρων δοκιμών ωκεάνιας τεχνολογίας** για την επιτάχυνση της καινοτομίας και της ανάπτυξης βασικών ωκεάνιων τεχνολογιών.

Μέσω διεπιστημονικών προσεγγίσεων που ενσωματώνουν τη συμμετοχική έρευνα και τη συμμετοχή των πολιτών, είναι δυνατή η εξεύρεση λύσεων για τη διατήρηση των ωκεανών και των υδάτων, οι οποίες θα στηρίζουν τελικά την ευημερία των παράκτιων κοινοτήτων.

²⁵ Το EMODnet συγκεντρώνει επιτόπια δεδομένα παρατήρησης των ωκεανών, ενώ η θαλάσσια υπηρεσία Copernicus είναι μια παγκοσμίως κορυφαία υπηρεσία ψηφιακών πληροφοριών, η οποία περιλαμβάνει δορυφορικά δεδομένα, προηγμένη παρακολούθηση και πρόγνωση.

²⁶ Εξασφάλιση κατάλληλων συνδέσεων και συνοχής με τη στρατηγική για την Ε&Κ όσον αφορά την ανθεκτικότητα των υδάτων.

Οι καθιερωμένοι ευρωπαϊκοί μηχανισμοί συνεργασίας, όπως η πρωτοβουλία κοινού προγραμματισμού (ΠΚΠ) για τους ωκεανούς και η σύμπραξη για τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία, κινητοποιούν εθνικές επενδύσεις και θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα της E&K για τους ωκεανούς.

5.3. Ενίσχυση του ωκεανογραφικού γραμματισμού και της συμμετοχής των πολιτών

Ο ωκεανογραφικός γραμματισμός και η συμμετοχή των πολιτών προάγουν το πνεύμα κατανόησης όσον αφορά την επιρροή των ωκεανών στη ζωή μας και των επιπτώσεων των δραστηριοτήτων μας στους ωκεανούς, παρέχοντας στους πολίτες τη δυνατότητα να κάνουν συνειδητές επιλογές. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να προωθήσουν τον διαγενεακό διάλογο, βάσει πρακτικών συμμετοχής και/ή διαβούλευσης. Η έννοια του ωκεανογραφικού γραμματισμού θα συνδεθεί με μια ευρύτερη έννοια της προώθησης του γραμματισμού όσον αφορά τα ύδατα και της κατανόησης των διασυνδέσεων μεταξύ της διαχείρισης των υδάτων και της θάλασσας. Μόνο με τη συνεργασία και την αξιοποίηση της πολυμορφίας όλων των ενδιαφερόμενων μερών, μπορούμε να αξιοποιήσουμε το πλήρες δυναμικό των ωκεανών μας και να δημιουργήσουμε ένα πιο βιώσιμο μέλλον για όλους.

Η Επιτροπή θα αναβαθμίσει την **ευρωπαϊκή συμμαχία για τον ωκεανογραφικό γραμματισμό** (EU4Ocean), στην οποία συμμετέχουν χιλιάδες οργανώσεις, επιχειρήσεις, νέοι και μαθητές. Μέσω της εκπαίδευσης, της ευαισθητοποίησης και καθιερωμένων εργαλείων, όπως ο Ευρωπαϊκός Άτλας των Θαλασσών, η συμμαχία EU4Ocean θα συνεχίσει να εργάζεται για την αύξηση των γνώσεων σχετικά με τη σημασία των ωκεανών, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας με την κοινοπραξία Bauhaus of the Seas Sails²⁷.

Με βάση το φόρουμ Youth4Ocean, η Επιτροπή θα δημιουργήσει ένα **δίκτυο νεολαίας και διαγενεακών πρεσβευτών της ΕΕ για τους ωκεανούς** με στόχο τη συμμετοχή νέων επαγγελματιών στον τομέα των ωκεανών και υποστηρικτών της βιωσιμότητας των ωκεανών σε ολόκληρη την ΕΕ και παγκοσμίως. Η εξέλιξη των επαγγελματιών στον τομέα των ωκεανών στα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας τους θα υποστηριχθεί μέσω του νέου **διαγενεακού προγράμματος για τη γαλάζια οικονομία** της διατλαντικής συμμαχίας έρευνας και καινοτομίας για τους ωκεανούς. Η Επιτροπή θα διοργανώσει **ετήσιους διαλόγους πολιτικής για τη νεολαία**, εξασφαλίζοντας ότι οι φωνές των νέων λαμβάνονται υπόψη αποτελεσματικά στη διαδικασία χάραξης πολιτικής.

Ένα **νέο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης** στο πλαίσιο της συμμαχίας EU4Ocean θα προσφέρει στους νέους πείρα μέσω πρακτικής εφαρμογής σε θέσεις εργασίας που συμβάλλουν σε μια ανταγωνιστική και βιώσιμη γαλάζια οικονομία. Αυτό όχι μόνο θα εφοδιάσει τους νέους με τις δεξιότητες που απαιτούνται για μελλοντική σταδιοδρομία, αλλά θα ενισχύσει επίσης τη σύνδεση μεταξύ του ωκεανογραφικού γραμματισμού και του ιδιωτικού τομέα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ενδυνάμωση των γυναικών, καθώς και άλλων υποεκπροσωπούμενων ομάδων, ώστε να αναλάβουν ενεργό και ουσιαστικό ρόλο στις δραστηριότητες για τους ωκεανούς.

Εμβληματικές δράσεις:

²⁷ <https://bauhaus-seas.eu/>.

- Πρωτοβουλία της ΕΕ για την παρατήρηση των ωκεανών και θέση σε λειτουργία της ευρωπαϊκής πλατφόρμας DTO έως το 2030 ως συμβολή στη δεκαετία ωκεανολογίας για βιώσιμη ανάπτυξη
- Ευρωπαϊκή στρατηγική για την έρευνα και την καινοτομία για τους ωκεανούς
- Δημιουργία δικτύου νεολαίας και διαγενεακών πρεσβευτών της ΕΕ για τους ωκεανούς

6. Η ασφάλεια και η άμυνα στη θάλασσα ως βασική προϋπόθεση

Η αυξανόμενη πολυπλοκότητα των απειλών —συμπεριλαμβανομένων των επιθέσεων σε υποβρύχιες υποδομές, των κυβερνοαπειλών, των κινδύνων που ενέχουν τα σκάφη που δεν πληρούν τα ισχύοντα πρότυπα και ο σκιώδης στόλος, και της στρατηγικής αμφισβήτησης σχετικά με θαλάσσιους χώρους— απαιτεί συντονισμένη, προσανατολισμένη στην τεχνολογία και ανθεκτική στις μελλοντικές εξελίξεις αντιμετώπιση που θα καλύπτει την εξωτερική και την εσωτερική διάσταση, καθώς και τη στρατιωτική και μη στρατιωτική διάσταση. Η Βαλτική Θάλασσα βρίσκεται ακριβώς εκεί όπου ο σκιώδης στόλος παρουσιάζει σοβαρούς κινδύνους για το περιβάλλον με πετρελαιοκηλίδες, απειλές για την ασφάλεια και την προστασία στη θάλασσα, παραβιάσεις του διεθνούς εμπορίου και του ναυτικού δικαίου.

Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια στη θάλασσα και το σχέδιο δράσης της παρέχουν στην ΕΕ το πλαίσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων της στη θάλασσα, την προστασία των πολιτών και του εδάφους της και την προώθηση των αξιών και της οικονομίας της. Ενισχύουν τη διεθνή τάξη που βασίζεται σε κανόνες, διασφαλίζοντας την πλήρη συμμόρφωση με τις διεθνείς πράξεις, ιδίως με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS).

Παράλληλα με αυτές τις προτεραιότητες, και σύμφωνα με την κοινή ανακοίνωση για την ασφάλεια καλωδίων, την ανακοίνωση σχετικά με την ProtectEU: Ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια²⁸ και τη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή άμυνα — Ετοιμότητα με ορίζοντα το 2030, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να επικεντρωθούν στην ενίσχυση της ναυτικής συνεργασίας και της συνεργασίας στον τομέα της ακτοφυλακής, μεταξύ άλλων μέσω θαλάσσιων δραστηριοτήτων πολλαπλών σκοπών (MMO) για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης για τον θαλάσσιο τομέα, την επένδυση σε προηγμένη ναυτιλιακή τεχνολογία, την ενίσχυση της προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας και της στρατιωτικής κινητικότητας, την επέκταση των ναυτικών αμυντικών ικανοτήτων και την ενίσχυση της ευρωπαϊκής παρουσίας και των εταιρικών σχέσεων στον κόσμο.

6.1. Ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της ακτοφυλακής και της ναυτικής συνεργασίας και της ασφάλειας των θαλάσσιων συνόρων της ΕΕ

Η Επιτροπή θα προωθήσει περαιτέρω τη συνεργασία στον τομέα της ακτοφυλακής επεκτείνοντας επιτυχημένα μοντέλα όπως το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τις Υπηρεσίες Ακτοφυλακής και το Μεσογειακό Φόρουμ για τις Υπηρεσίες Ακτοφυλακής σε περιοχές όπως ο Εύξεινος Πόντος. Οι επενδύσεις θα επικεντρωθούν σε έναν **πilotικό ευρωπαϊκό στόλο μη επανδρωμένων αεροσκαφών (UxV)**, τα οποία θα ενσωματώνουν την ΤΝ και προηγμένους αισθητήρες για θαλάσσια παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο, με την υποστήριξη του Frontex, του EMSA και της EFCA. Αυτό ενισχύει τις ικανότητες εντοπισμού και απόκρισης,

²⁸ [Ανακοίνωση σχετικά με την ProtectEU: Ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια.](#)

συμπληρώνει τις πρωτοβουλίες του NATO και προστατεύει τις υποβρύχιες υποδομές ζωτικής σημασίας. Οι επενδύσεις στην ανάπτυξη ικανοτήτων και στην κατάρτιση θα ενισχύσουν την ακτοφυλακή και τη διυπηρεσιακή συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ.

6.2. Προώθηση της τεχνολογίας για την ασφάλεια και την άμυνα

Η ΕΕ θα αξιοποιήσει μέσα όπως το ETA, η PESCO, ο EOA και το μέσο δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (στο εξής: SAFE) και το πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία (στο εξής: EDIP) που έχουν προταθεί²⁹ προκειμένου να εκσυγχρονίσει τις ναυτικές δυνάμεις και τις συναφείς υποδομές, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις ικανότητες επικοινωνίας και δικτύωσης, τους αισθητήρες, την έρευνα και ανάπτυξη για τεχνολογίες, την κοινή προμήθεια πόρων για τη συλλογή πληροφοριών, την επιτήρηση και την αναγνώριση, καθώς και τη δημιουργία περιφερειακών κέντρων συγχώνευσης πληροφοριών από το 2025. Η ΕΤΕπ έχει δεσμευτεί να συμβάλει στην τόνωση της βιομηχανίας, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης των θαλάσσιων τεχνολογιών, κινητοποιώντας ιδιωτικά κεφάλαια για καινοτομία που επικεντρώνεται στην ασφάλεια.

Μια νέα ευρωπαϊκή πρωτοβουλία ευαισθητοποίησης για τον θαλάσσιο τομέα (στο εξής: MDA) (συμπεριλαμβανομένου του πιλοτικού ευρωπαϊκού μη επανδρωμένου στόλου που προτείνεται ανωτέρω) θα συνδέσει αισθητήρες, μη επανδρωμένα συστήματα και περιπολικά αεροσκάφη προκειμένου να διαμορφωθεί ένα ολοκληρωμένο δίκτυο επιτήρησης. Η ενίσχυση της MDA είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των απειλών και τη στήριξη της αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Πρόσφατα περιστατικά με επιπτώσεις σε θαλάσσιες υποδομές ζωτικής σημασίας υπογραμμίζουν την ανάγκη για απρόσκοπτη συνεργασία, σύμφωνα με μια περιφερειακή προσέγγιση ανά θαλάσσια λεκάνη.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει ενεργά όλες τις αρμόδιες εθνικές και ενωσιακές ναυτιλιακές αρχές και οργανισμούς να συνδεθούν με το κοινό περιβάλλον ανταλλαγής πληροφοριών (στο εξής: CISE), υιοθετώντας μια προσέγγιση θαλάσσιας λεκάνης για την ενίσχυση της περιφερειακής ολοκλήρωσης. Αναγνωρίζοντας τον εξελισσόμενο χαρακτήρα των θαλάσσιων απειλών, η Επιτροπή δεσμεύεται να καταστήσει δυνατή την ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών στο πλαίσιο του CISE και να ενθαρρύνει τη διασύνδεσή του με το πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών που διαχειρίζεται ο Frontex, ιδίως το EUROSUR, καθώς και τη διαλειτουργικότητά του με το δίκτυο θαλάσσιας επιτήρησης (MARSUR), το οποίο διευκολύνει την ασφαλή επικοινωνία μεταξύ των ναυτικών δυνάμεων των κρατών μελών. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η διασύνδεση μεταξύ του μη στρατιωτικού και του στρατιωτικού τομέα, θα βελτιωθεί η κοινή επίγνωση της κατάστασης και θα καταστεί δυνατή η ταχύτερη, συντονισμένη αντιμετώπιση των απειλών σε ολόκληρο τον θαλάσσιο τομέα. Η Επιτροπή θα στηρίξει τις προσπάθειες που σχετίζονται με την MDA προκειμένου να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά τη διαμόρφωση μιας εικόνας του θαλάσσιου τομέα σχεδόν σε πραγματικό χρόνο από το διάστημα έως τον θαλάσσιο βυθό, η οποία θα μπορούσε να κοινοποιείται στο NATO.

6.3. Προστασία των θαλάσσιων υποδομών ζωτικής σημασίας

Εκτός από την επιτήρηση, η κυβερνοασφάλεια και η ανθεκτικότητα των συστημάτων ΤΠ θα αποτελέσουν βασικό τομέα εστίασης. Δεδομένου ότι το 99 % των παγκόσμιων ροών δεδομένων βασίζονται σε υποβρύχια καλώδια, η διασφάλιση ψηφιακών υποδομών από

²⁹ Κατά τον χρόνο έκδοσης της παρούσας ανακοίνωσης, η έκδοση των προτάσεων εκκρεμούσε.

κυβερνοαπειλές θα είναι ουσιαστικής σημασίας, ιδίως στην περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας, όπου η ασφάλεια των υποδομών ζωτικής σημασίας απειλείται ακόμη περισσότερο.

Κεντρική συνιστώσα της προστασίας αυτής είναι η εφαρμογή του σχεδίου δράσης της ΕΕ για την ασφάλεια των καλωδίων³⁰ σε συνέργεια με την επικείμενη βιομηχανική ναυτιλιακή στρατηγική, η οποία θα ενισχύσει τους μηχανισμούς επιτήρησης, αποτροπής και απόκρισης. Η ασφάλεια των θαλάσσιων και υποθαλάσσιων υποδομών θα ωφεληθεί από την ενίσχυση των ικανοτήτων εντοπισμού απειλών και από μια πιο ενοποιημένη εικόνα της κατάστασης σε πραγματικό χρόνο ανά θαλάσσια λεκάνη. Η Επιτροπή υποστηρίζει τη δημιουργία εθελοντικών περιφερειακών καλωδιακών κόμβων ανά θαλάσσια λεκάνη που θα συνθέτουν τον ολοκληρωμένο μηχανισμό επιτήρησης, στο πλαίσιο του οποίου τα κράτη μέλη θα συμφωνήσουν να συνεργαστούν για την ενίσχυση των ικανοτήτων εντοπισμού σε περιφερειακό επίπεδο. Από την άποψη αυτή, το μνημόνιο συνεννόησης Βαλτικής/Σκανδιναβίας σχετικά με την προστασία των υποθαλάσσιων υποδομών κρίσιμης σημασίας στη Βαλτική Θάλασσα αποτελεί μια πολλά υποσχόμενη οδό για την ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας όσον αφορά την ασφάλεια των υποδομών ζωτικής σημασίας στη Βαλτική Θάλασσα.

Οι μη εκραγέντες εκρηκτικοί μηχανισμοί στα ύδατα της ΕΕ απειλούν τα οικοσυστήματα και τις υποδομές. **Μια συντονισμένη στρατηγική απομάκρυνσης των μη εκραγέντων εκρηκτικών μηχανισμών από τη Βαλτική και τη Βόρεια Θάλασσα μέχρι και τον Εύξεινο Πόντο θα χρησιμοποιήσει προηγμένες τεχνολογίες εντοπισμού και διάθεσης.** Οι εταιρικές σχέσεις με την Επιτροπή Προστασίας του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος της Βαλτικής (στο εξής: HELCOM) και άλλους περιφερειακούς φορείς θα ενισχύσουν την εφαρμογή αυτής της στρατηγικής.

6.4. Ενίσχυση των ναυτικών επιχειρήσεων και των παγκόσμιων εταιρικών σχέσεων της ΕΕ

Η ΕΕ θα ενισχύσει τις ναυτικές επιχειρήσεις της στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας, εστιάζοντας στην επίγνωση της κατάστασης στη θάλασσα και στην προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας. Η συνεχής ναυτική παρουσία στα ύδατα της ΕΕ θα είναι ζωτικής σημασίας για την αποτροπή παράνομων δραστηριοτήτων.

Η Αρκτική εκτίθεται ολοένα και περισσότερο στον γεωπολιτικό ανταγωνισμό και είναι ζωτικής σημασίας για την ΕΕ όσον αφορά το περιβάλλον, την οικονομία και την ασφάλεια. Η κλιματική αλλαγή ανοίγει νέες θαλάσσιες οδούς και αυξάνει τον κίνδυνο ανταγωνισμού για τους πόρους, υποβάθμισης του περιβάλλοντος και υβριδικών απειλών για την ασφάλεια της ΕΕ. Όπως επισημαίνεται στην πολιτική της ΕΕ για την Αρκτική, η Ένωση έχει δεσμευτεί να διασφαλίσει ότι η Αρκτική θα παραμείνει περιοχή ειρήνης, χαμηλών εντάσεων και βιώσιμης συνεργασίας. Η οικοδόμηση ανθεκτικότητας στην Αρκτική ευθυγραμμίζεται με τις προτεραιότητες της ΕΕ για το κλίμα, την ασφάλεια και την πολυμερή συνεργασία.

Η ΕΕ θα επιδιώξει περαιτέρω την ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας με τα σκανδιναβικά κράτη μέλη και τα κράτη της Αρκτικής που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις, ιδίως όσον αφορά τη θαλάσσια επιτήρηση, την έρευνα και διάσωση και την προστασία των θαλάσσιων υποδομών ζωτικής σημασίας.

³⁰ [Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ασφάλεια των καλωδίων.](#)

Εμβληματικές δράσεις:

- Ολοκληρωμένη στρατηγική για τους μη εκραγέντες εκρηκτικούς μηχανισμούς (UXO) με στόχο την ενσωμάτωση προηγμένων τεχνολογιών ανίχνευσης και διάθεσης
- Εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών της που είναι χώρες της Αρκτικής και των κρατών της Αρκτικής που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις
- Πιλοτικό έργο για ευρωπαϊκό στόλο μη επανδρωμένων αεροσκαφών (UxV), εξοπλισμένων με (επιφανειακά, υποβρύχια και διαστημικά) προηγμένα συστήματα και τεχνολογίες
- Ενίσχυση της συνεργασίας στο πλαίσιο των στρατηγικών και ολοκληρωμένων εταιρικών σχέσεων με χώρες εταίρους στη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή

7. Διεθνής διακυβέρνηση των ωκεανών και ενισχυμένη ωκεάνια διπλωματία

Ενσωματωμένη σταθερά στις προσπάθειες πράσινης διπλωματίας της ΕΕ και στηρίζοντας την υλοποίηση των παγκόσμιων δεσμεύσεων, ιδίως στο πλαίσιο των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, η ευρωπαϊκή ωκεάνια διπλωματία θα εντείνει τις δράσεις για την προστασία των ωκεανών, καθώς και για τη διαφύλαξη και την προώθηση των συμφερόντων και των αξιών της ΕΕ σε ζητήματα διαχείρισης των ωκεανών, με παράλληλη οικοδόμηση αποτελεσματικών πολιτικών, οικονομικών, πολιτιστικών και επιστημονικών σχέσεων που σχετίζονται με τους ωκεανούς με χώρες, έθνη και σχετικούς οργανισμούς. Οι **ισχυρότερες διεθνείς εταιρικές σχέσεις** και η προώθηση της πολυμερούς διπλωματίας και των αποτελεσμάτων είναι πιο σημαντικές από ποτέ. Είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των θαλάσσιων πόρων, ιδίως στον τομέα της αλιείας, όπου οι προσπάθειες για τη δημιουργία καλύτερων και πιο ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε διεθνές επίπεδο θα **βοηθήσουν τόσο την αλιεία της ΕΕ όσο και την παγκόσμια βιωσιμότητα**³¹.

7.1. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών

Η ΕΕ είναι προσηλωμένη στην τήρηση του διεθνούς δικαίου, ιδίως της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), και στην ενίσχυση της **πολυμερούς τάξης που βασίζεται σε κανόνες** προς όφελος όλων των εθνών και των λαών μέσω της οργάνωσης αποτελεσματικής διεθνούς διακυβέρνησης. Η ΕΕ θα χρησιμοποιήσει το διπλωματικό της κύρος με βάση τη σωρευτική ΑΟΖ της, τη μεγάλη αγορά θαλασσινών προϊόντων της και τη δέσμευσή της για βιωσιμότητα.

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για παγκόσμια συνεργασία, η ΕΕ θα επιδιώξει να θέσει τη διακυβέρνηση των ωκεανών στην πρώτη γραμμή των διεθνών θεματολογίων, ευθυγραμμίζοντας τα διεθνή νομικά πλαίσια και προωθώντας την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων.

Η Επιτροπή θα θέσει σε προτεραιότητα και θα ενισχύσει τις ακόλουθες βασικές δράσεις:

³¹ Για αυτές και άλλες παραπομπές στην ΕΕ στο παρόν κεφάλαιο, πρβλ. συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών, 15973/22 της 13ης Δεκεμβρίου 2022.

- **ταχεία επικύρωση της συμφωνίας BBNJ³²**, προώθηση της ταχείας έναρξης ισχύος της, στήριξη της εφαρμογής της και διασφάλιση της βιώσιμης διακυβέρνησης της ανοικτής θάλασσας.
- μια **φιλόδοξη παγκόσμια συνθήκη για τα πλαστικά** για τον περιορισμό της ρύπανσης των ωκεανών και θα αποτελέσει αξιόπιστο εταίρο με ηγετικό ρόλο όσον αφορά τη συνεργασία με άλλα μέρη και την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τη συνθήκη το συντομότερο δυνατόν.

Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιήσει όλη τη διπλωματική της επιρροή και τις ικανότητες προσέγγισης που διαθέτει για να συμβάλει στην επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τον χαρακτηρισμό τριών τεράστιων **θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών στον Νότιο Ωκεανό**, καθώς αυτό θα αποτελούσε τον βέλτιστο τρόπο για τη διατήρηση των μοναδικών και παρθένων θαλάσσιων οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας της Ανταρκτικής. Επιπλέον, η ΕΕ θα προωθήσει την προστασία του 30 % της ανοικτής θάλασσας έως το 2030. Η ΕΕ μεταφέρει τη συμφωνία BBNJ στο δίκαιο της ΕΕ³³ για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τη συμφωνία.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να υποστηρίζει την **προληπτική της στάση όσον αφορά την εξόρυξη σε βαθέα ύδατα**, τονίζοντας την ανάγκη για περισσότερη έρευνα σχετικά με τις δυνητικές επιπτώσεις της στο περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις. Έως ότου υπάρξουν επαρκή επιστημονικά στοιχεία που να επιβεβαιώνουν ότι η εξόρυξη σε βαθέα ύδατα δεν συνιστά απειλή για τα θαλάσσια οικοσυστήματα, η Επιτροπή ζητεί την προληπτική παύση των εργασιών και καλεί το Συμβούλιο να επιβεβαιώσει την προσέγγιση αυτή. Η Επιτροπή θα υποστηρίζει μια προσέγγιση βασισμένη σε κανόνες στη Διεθνή Αρχή για τον Θαλάσσιο Βυθό (ISA).

Η Επιτροπή είναι προσηλωμένη στην αρχή της προφύλαξης και στην ανάγκη εξασφάλισης επαρκούς επιστημονικής βάσης για την αιτιολόγηση των εν λόγω δραστηριοτήτων και κατάλληλης εξέτασης των σχετικών κινδύνων και επιπτώσεων πριν από την προώθηση αναδυόμενων τεχνολογιών που παρεμβαίνουν σε θαλάσσια περιβάλλοντα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, όπως η **θαλάσσια γεωμηχανική** και οι τεχνολογίες απομάκρυνσης του διοξειδίου του άνθρακα³⁴.

Η ΕΕ τάσσεται υπέρ μιας **διεθνούς πλατφόρμας για τη βιωσιμότητα των ωκεανών (στο εξής: IPOS)**, η οποία θα αποσκοπεί στην ενίσχυση της διασύνδεσης επιστήμης-πολιτικής³⁵. Η IPOS θα προωθήσει τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων, ενισχύοντας την παγκόσμια γνώση και κατανόηση των ωκεάνιων συστημάτων ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματικότερη προστασία και η βιώσιμη διαχείριση. Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της επιστημονικής συνεργασίας, όπως η **Διατλαντική Συμμαχία Ωκεανογραφικής Έρευνας (στο εξής: AAORIA)**.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

³² [Βιοποικιλότητα σε περιοχές πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας](#).

³³ Πρβλ. πρόταση οδηγίας σχετικά με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας σε περιοχές πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας [COM(2025) 173 final της 24.4.2025].

³⁴ Κοινή ανακοίνωση σχετικά με το θεματολόγιο της ΕΕ για τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών [[JOIN\(2022\) 28 final](#)].

³⁵ Βλ. υποσημείωση 31.

- Επί του παρόντος η **Επιτροπή** διερευνά τρόπους βελτίωσης της **βιωσιμότητας των εισαγόμενων προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας** στο πλαίσιο του καθεστώτος αυτόνομων δασμολογικών ποσοστώσεων.
- **Για να μειωθεί η τυχαία αλίευση θαλάσσιων χελωνών** το 2026, η Επιτροπή σκοπεύει να εγκρίνει προδιαγραφές σχετικά με τη συσκευή που αποκλείει την παγίδευση χελωνών (TED) που θα χρησιμοποιείται από τον στόλο της ΕΕ στην αλιεία τροπικής γαρίδας στον Δυτικό Ατλαντικό και τον Ινδικό Ωκεανό. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των εν λόγω νέων προδιαγραφών προτού ληφθούν περαιτέρω μέτρα σε εσωτερικό ή διεθνές επίπεδο.
- Επιπλέον, η Επιτροπή θα επιδιώξει την **επικύρωση και την πλήρη εφαρμογή διεθνών πράξεων**, όπως η συμφωνία του ΠΟΕ για τις επιδοτήσεις αλιείας η οποία απαγορεύει τις επιζήμιες επιδοτήσεις, οι συμβάσεις της ΔΟΕ σχετικά με τους ναυτικούς και τους αλιείς και τα πρότυπα ασφάλειας των αλιευτικών σκαφών που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ).
- Στον τομέα της αλιείας, η Επιτροπή θα εντείνει τις προσπάθειές της για την **αντιμετώπιση των προκλήσεων όσον αφορά τις «σημαίες ευκαιρίας»**, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια στις δομές ιδιοκτησίας αλιευτικών σκαφών, ώστε να καθίστανται υπόλογοι οι υπεύθυνοι για παράνομες πρακτικές στις ναυτιλιακές βιομηχανίες, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας, και στην περιβαλλοντική διαχείριση. Οι προσπάθειες αυτές θα βασιστούν στα αποτελέσματα μιας υπό εκπόνηση μελέτης.
- Η ΕΕ έχει αναλάβει ενεργό ηγετικό ρόλο και υποστηρίζει στο πλαίσιο των **περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ) την τήρηση υψηλών προτύπων** βιωσιμότητας στη διαχείριση της αλιείας, ιδίως για την καταπολέμηση των δραστηριοτήτων ΠΑΑ αλιείας.
- Η Επιτροπή θα προτείνει μια **νέα γενιά συμφωνιών σύμπραξης βιώσιμης αλιείας (ΣΣΒΑ)** που θα ευθυγραμμίζονται με τις ευρύτερες περιφερειακές στρατηγικές και προτεραιότητες της ΕΕ, ιδίως για την Αφρική και τον Ινδοειρηνικό, ώστε να συμβάλει σε μια συνεκτική προσέγγιση της ΕΕ για τη βιώσιμη αλιεία και τη διακυβέρνηση των ωκεανών.
- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή πολιτική συμφωνία σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1026/2012 που πρότεινε η Επιτροπή, η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των **μη βιώσιμων αλιευτικών πρακτικών**. Αντικατοπτρίζει τη δέσμευση της ΕΕ να προωθήσει τη συνεργασία για τη διαχείριση των κοινών αποθεμάτων με τρίτες χώρες, αξιοποιώντας παράλληλα την ισχύ της στην αγορά για την προώθηση της βιώσιμης αλιείας.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να δίνει το παράδειγμα μέσω της **προσέγγισης μηδενικής ανοχής έναντι της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης (ΠΑΑ) αλιείας**³⁶, με βάση τον διάλογο με τρίτες χώρες και το «σύστημα καρτών» για την ΠΑΑ. Ειδικότερα, θα αξιοποιήσει το σύστημα πιστοποίησης αλιευμάτων της ΕΕ (CATCH), το οποίο αποσκοπεί στην προστασία της αγοράς της ΕΕ από προϊόντα ΠΑΑ αλιείας.

Η **ψηφιοποίηση του CATCH (IT CATCH)** αποτελεί εμβληματική πρωτοβουλία της ΕΕ για την παγκόσμια καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, η οποία θα καταστεί υποχρεωτική από τον Ιανουάριο του 2026. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη της ΕΕ θα ενισχύσουν και θα εναρμονίσουν

³⁶ Βλ. υποσημείωση 31.

τους ελέγχους τους επί των εισαγωγών και τις δράσεις τους για τη διασφάλιση της νομιμότητας των αλιευτικών προϊόντων που διατίθενται στην ευρωπαϊκή αγορά. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, οι οποίες είναι εκτεθειμένες στον αθέμιτο ανταγωνισμό και στην παράνομη αλιεία από γειτονικές τρίτες χώρες.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να κάνει προσπάθειες για την επικύρωση και την εφαρμογή της σύμβασης σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνει το κράτος λιμένα και να προωθεί την εφαρμογή των **επικαιροποιημένων κανόνων της για τον έλεγχο της αλιείας** στην παγκόσμια σκηνή³⁷.

Το 2026 η Επιτροπή θα εκπονήσει **ανακοίνωση σχετικά με μια νέα στρατηγική προσέγγιση της εξωτερικής δράσης της ΕΕ στον τομέα της αλιείας**, στην οποία θα περιγράφει αυτές τις προσπάθειες της ΕΕ. Στόχος της προσέγγισης θα είναι η κάλυψη των κενών στην παγκόσμια διακυβέρνηση της αλιείας και η ενίσχυση της δέσμευσης της ΕΕ για βιώσιμη διαχείριση των ωκεανών.

7.2. Στρατηγική ωκεάνια διπλωματία κατάλληλη για τον επιδιωκόμενο σκοπό

Η ΕΕ είναι σημαντικός διπλωματικός παράγοντας στον τομέα των ωκεανών, εκπροσωπώντας τα συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της. Η διασφάλιση της βιώσιμης διακυβέρνησης των ωκεάνιων πόρων, ιδίως της αλιείας, θα απαιτήσει την ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ, τρίτων χωρών και παγκόσμιων παραγόντων. Το δίκτυο διμερών δεσμεύσεων και στρατηγικών πρωτοβουλιών της ΕΕ, με εταίρους σε περιοχές όπως η Μεσόγειος και ο Εύξεινος Πόντος, η Αρκτική, η Αφρική και ο Ινδοειρηνικός, θα συμβάλει στην προώθηση της διακυβέρνησης των ωκεανών και της βιώσιμης γαλάζιας οικονομικής ανάπτυξης παγκοσμίως. Η συμμετοχή στην κλιματική διπλωματία σε παγκόσμιο επίπεδο είναι απαραίτητη για την αποκατάσταση της υγείας των ωκεανών. Ειδικότερα, τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη (SIDS) είναι στενοί σύμμαχοι στις διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας της COP, καθώς επηρεάζονται επίσης άμεσα από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Η Επιτροπή θα προτείνει τις ακόλουθες δράσεις προτεραιότητας:

- **Η Επιτροπή θα υιοθετήσει μια προσέγγιση θαλάσσιου τοπίου** για την εξασφάλιση αποτελεσματικού αντικτύπου και συνέργειας όσον αφορά την προώθηση της βιώσιμης διακυβέρνησης των ωκεανών, της διατήρησης και της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης στις χώρες-εταίρους. Θα προσδιορίσει τόσο τις βασικές περιοχές που πρέπει να διατηρηθούν όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη και θα λάβει πλήρως υπόψη τις δραστηριότητες που τα επηρεάζουν, ενώ θα εξετάσει επίσης τις αλληλεπιδράσεις σε ολόκληρο το σύστημα.
- Στόχος της Επιτροπής θα είναι εξάλλου να επιβεβαιώσει τη δέσμευσή της στην **εταιρική σχέση ΕΕ-Αφρικής**, δίνοντας νέα ώθηση στη συνεργασία μας για τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία, η οποία συμβάλλει καθοριστικά στην οικονομία, την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή, καθώς και στη βιώσιμη ανάπτυξη και των δύο ηπείρων.

Η ΕΕ θα χρησιμοποιήσει τους διπλωματικούς της διαύλους για να προωθήσει τα ζητήματα των ωκεανών μέσω των διεθνών πολιτικών θεματολογίων, συμπεριλαμβανομένων των G7 και G20. Η ΕΕ επαναλαμβάνει την ισχυρή της δέσμευση όσον αφορά τον ετήσιο διάλογο για τους

³⁷ Βλ. υποσημείωση 31.

ωκεανούς και το κλίμα που διοργανώνεται από τη διάσκεψη των μερών της UNFCCC για την προώθηση των ζητημάτων που αφορούν τους ωκεανούς και το κλίμα στο πλαίσιο τόσο της UNFCCC όσο και της συμφωνίας του Παρισιού, μεταξύ άλλων ενόψει της νέας γενιάς ΕΚΣ και του επόμενου παγκόσμιου απολογισμού.

Η ευρωπαϊκή ωκεάνια διπλωματία θα προωθήσει την τήρηση των **διεθνών προτύπων διακυβέρνησης** που σχετίζονται με τη διαχείριση της αλιείας, βοηθώντας παράλληλα τις αναπτυσσόμενες χώρες να επικυρώσουν και να εφαρμόσουν βασικές διεθνείς συμφωνίες, την προστασία της βιοποικιλότητας, τη νηολόγηση των αλιευτικών σκαφών και την επίτευξη των ΣΒΑ, ιδίως του ΣΒΑ 14. Η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει τη βιώσιμη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των χωρών-εταίρων μέσω στρατηγικών όπως η Global Gateway, διασφαλίζοντας ότι η αλιεία, η υδατοκαλλιέργεια και άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται με τους ωκεανούς συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη και στην ανάπτυξη ικανοτήτων παγκοσμίως. Για τη στήριξη των στόχων της ΕΕ στο πλαίσιο του συμφώνου για τους ωκεανούς, και με την υποστήριξη του Ομίλου ΕΤΕπ, η Global Gateway αξιοποιείται με σκοπό την προώθηση στοχευμένων επενδύσεων σε χώρες-εταίρους που θα αφορούν τη διακυβέρνηση των ωκεανών, τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία και τη δράση για το κλίμα. Σε αυτές περιλαμβάνονται εμβληματικές πρωτοβουλίες, όπως η στήριξη των πράσινων διαδρόμων ναυτιλίας, για την προώθηση της απανθρακοποίησης των θαλάσσιων μεταφορών, και η πρωτοβουλία για τη μετατροπή της μαστιγας των σαργασσών σε ευκαιρία για κυκλική καινοτομία και βιώσιμη ανάπτυξη στις παράκτιες κοινότητες.

Εκτός από το ότι είναι ο μεγαλύτερος χορηγός βοήθειας παγκοσμίως, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι ο μεγαλύτερος χορηγός βοήθειας για την ανοικτή θάλασσα παγκοσμίως. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στο πλαίσιο της διάσκεψης των μερών της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα όσον αφορά την κινητοποίηση των κονδυλίων που απαιτούνται για την προστασία της βιοποικιλότητας, την επίτευξη των στόχων δράσης του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ και την κάλυψη του παγκόσμιου χρηματοδοτικού κενού για τη βιοποικιλότητα, μεταξύ άλλων στους ωκεανούς.

Εμβληματικές δράσεις:

- Ανακοίνωση σχετικά με μια στρατηγική προσέγγιση της εξωτερικής δράσης της ΕΕ στον τομέα της αλιείας, συμπεριλαμβανομένης μιας νέας γενιάς ΣΣΒΑ
- Έγκριση και έναρξη ισχύος της τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1026/2012 για τη λήψη ορισμένων μέτρων με στόχο τη διατήρηση των ιχθυοαποθεμάτων, κατά των χωρών οι οποίες επιτρέπουν τη διεξαγωγή μη βιώσιμης αλιείας
- Ταχεία επικύρωση και εφαρμογή της συμφωνίας BBNJ και στήριξη της εφαρμογής στις αναπτυσσόμενες χώρες μέσω της συνεισφοράς ύψους 40 εκατ. EUR στο παγκόσμιο πρόγραμμα για τους ωκεανούς
- Έναρξη ισχύος και εφαρμογή της φάσης 1 της συμφωνίας του ΠΟΕ για την απαγόρευση των επιζήμιων επιδοτήσεων στον τομέα της αλιείας και ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων της φάσης 2 σχετικά με εκκρεμείς πρόσθετους κανόνες για τη ρύθμιση των επιδοτήσεων που παρέχουν κίνητρα για υπεραλίευση και πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα

- Υποχρεωτική χρήση του ψηφιοποιημένου συστήματος πιστοποίησης αλιευμάτων της ΕΕ IT CATCH από τον Ιανουάριο του 2026, ώστε να συμπληρωθεί το «σύστημα καρτών» της ΕΕ για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας
- Πιλοτική εφαρμογή διεθνούς πλατφόρμας για τη βιωσιμότητα των ωκεανών
- Προώθηση των προστατευόμενων ζωνών στον Νότιο Ωκεανό

8. Επόμενα βήματα

Ενόψει της τριπλής πλανητικής κρίσης της επιτάχυνσης της κλιματικής αλλαγής, της απώλειας βιοποικιλότητας, της ρύπανσης, καθώς και των γεωπολιτικών εντάσεων, η ΕΕ πρέπει να ενεργήσει με αποφασιστικότητα για την προστασία των ωκεανών μας και το μέλλον της στον τομέα της ναυτιλίας. Με την κινητοποίηση του πλήρους φάσματος εργαλείων και εταιρικών σχέσεων που έχει στη διάθεσή της, η ΕΕ μπορεί να δώσει το παράδειγμα για τη δημιουργία ενός πιο ανθεκτικού, βιώσιμου και ασφαλούς ωκεάνιου χώρου.

Το σύμφωνο για τους ωκεανούς περιγράφει μια στρατηγική και συντονισμένη απόκριση. Συγκεντρώνει μεταρρυθμίσεις διακυβέρνησης, καινοτομία, επενδύσεις και διεθνή διπλωματία στο πλαίσιο ενός ενοποιημένου οράματος για την υγεία, τη βιωσιμότητα και την ευημερία των ωκεανών.

Το σύμφωνο αυτό δεν αποτελεί απλώς έναν χάρτη πορείας, αλλά συνιστά έκκληση για ανάληψη δράσης και ευθύνης. Μαζί, θα διαφυλάξουμε τον ρόλο των ωκεανών ως ρυθμιστών του κλίματος της Γης και ως συμμάχων στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και θα προστατεύσουμε τη βιοποικιλότητα και τους οικοτόπους τους ως πλούτο του πλανήτη μας, οικονομική κινητήρια δύναμη και κοινή κληρονομιά για τις επόμενες γενιές.

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη, τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους διεθνείς εταίρους για την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων.

Παράρτημα: Στόχοι σχετικά με τους ωκεανούς στη νομοθεσία και την πολιτική της ΕΕ³⁸

Στόχος	Δεσμευτικός/ φιλόδοξος	Πηγή
Καλή περιβαλλοντική κατάσταση (ΚΠΚ) των θαλάσσιων υδάτων έως το 2020. Τα κράτη μέλη πρέπει να υιοθετήσουν εθνικές θαλάσσιες στρατηγικές για την επίτευξη ή τη διατήρηση της ΚΠΚ. Εισαγωγή της προσέγγισης με βάση το οικοσύστημα ως δεσμευτικής αρχής για τη διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος της ΕΕ.	Δεσμευτικός	Οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική
Διασφάλιση της διατήρησης των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και της διαχείρισης της αλιείας προς τον σκοπό αυτό. Μέγιστη βιώσιμη απόδοση (ΜΒΑ) για όλα τα ιχθυαποθέματα έως το 2020.	Δεσμευτικός	Κανονισμός σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική
Προστασία του 30 % των θαλάσσιων περιοχών της ΕΕ έως το 2030, εκ του οποίου το 10 % θα πρέπει να προστατεύεται αυστηρά.	Φιλόδοξος	Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα
Στήριξη της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα με στόχο τη συμβολή στην επαναφορά και τη διατήρηση των ιχθυαποθεμάτων σε βιώσιμα επίπεδα, τη μείωση των επιπτώσεων της αλιείας στον θαλάσσιο βυθό και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της αλιείας σε ευαίσθητα είδη με τη σταδιακή κατάργηση της αλιείας βυθού σε ΠΘΠ έως το 2030, τη βελτίωση της επιλεκτικότητας, την προστασία των ευαίσθητων ειδών, τη στήριξη του τομέα της αλιείας και την ενίσχυση της έρευνας, της εφαρμογής, της διακυβέρνησης και της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών.	Φιλόδοξος	Σχέδιο δράσης της ΕΕ: Προστασία και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων για βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία
Πρέπει να αποκατασταθεί τουλάχιστον το 20 % των θαλάσσιων περιοχών της ΕΕ έως το 2030 και όλα τα οικοσυστήματα που χρήζουν αποκατάστασης έως το 2050. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν εθνικά σχέδια αποκατάστασης έως τα μέσα του 2026.	Δεσμευτικός	Κανονισμός για την αποκατάσταση της φύσης
Εγκατάσταση δυναμικότητας παραγωγής ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ~ 111 GW έως το 2030 και ~ 317 GW έως το 2050, εκ των οποίων 100 MW δυναμικότητας παραγωγής ωκεάνιας ενέργειας έως το 2027 και 1 GW έως τις αρχές της δεκαετίας του 2030.	Φιλόδοξος	Ανακοίνωση «Προς μια πιο ανθεκτική, ανταγωνιστική και βιώσιμη Ευρώπη»
Τα κράτη μέλη συνάπτουν μη δεσμευτική συμφωνία συνεργασίας όσον αφορά τους στόχους για την υπεράκτια παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που θα αναπτυχθεί σε κάθε θαλάσσια λεκάνη έως το 2050.	Δεσμευτικός	Κανονισμός ΔΕΔ-Ε

³⁸ Ο κατάλογος μπορεί να συμπληρωθεί.

88 GW υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030 και 360 GW έως το 2050	Φιλόδοξος	
Συνολικός στόχος για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές τουλάχιστον 42,5 % έως το 2030 (μη δεσμευτικός στόχος 45 %). Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με τους προγραμματισμένους διαγωνισμούς και τους όγκους της υπεράκτιας ανανεώσιμης ενέργειας που σχεδιάζουν να επιτύχουν.	Δεσμευτικός	RED III
Μέτρα για τη στήριξη της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 —ενσωμάτωση της ενεργειακής μετάβασης στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ενεργειακής απόδοσης, ευθυγράμμιση με τους στόχους για τη βιοποικιλότητα και τη ρύπανση, ανάπτυξη δεξιοτήτων και σταδιοδρομιών, επένδυση στην έρευνα και την καινοτομία και προώθηση της διεθνούς συνεργασίας.	Φιλόδοξος	Ανακοίνωση σχετικά με την ενεργειακή μετάβαση του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ
Κλιματική ουδετερότητα στην ΕΕ έως το 2050, ενδιάμεσος στόχος της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.	Δεσμευτικός	Ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα
Στόχοι για την εγκατάσταση της από ξηράς παροχής ηλεκτρικής ενέργειας για μεγαλύτερα θαλασσοπλοούντα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων και επιβατηγά πλοία σε θαλάσσιους λιμένες και για σκάφη εσωτερικής ναυσιπλοΐας.	Δεσμευτικός	Κανονισμός AFIR
Τα ανώτατα όρια για την ετήσια μέση ένταση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ενέργειας που χρησιμοποιείται από πλοία ολικής χωρητικότητας άνω των 5 000 τόνων που καταπλέουν σε ευρωπαϊκούς λιμένες, ανεξαρτήτως σημαίας, μειώνονται κατά 2 % έως το 2025 και κατά 80 % έως το 2050. Τα επιβατηγά πλοία και τα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων πρέπει να χρησιμοποιούν ηλεκτρική τροφοδότηση από ξηράς (OPS) ή εναλλακτικές τεχνολογίες μηδενικών εκπομπών από την 1η Ιανουαρίου 2030 και μετά σε λιμένες που καλύπτονται από το άρθρο 9 του κανονισμού AFIR και από την 1η Ιανουαρίου 2035 σε όλους τους λιμένες της ΕΕ που αναπτύσσουν δυναμικότητα OPS.	Δεσμευτικός	Κανονισμός της ΕΕ για τα καύσιμα στις θαλάσσιες μεταφορές
Οι μονάδες ανακύκλωσης διασφαλίζουν ότι η ανακύκλωση πλοίων αποτρέπει την απόρριψη επικίνδυνων ουσιών στη θάλασσα και διαχειρίζεται σωστά τα απόβλητα. Απαιτεί την τήρηση καταλόγου επικίνδυνων υλικών για τη διαχείριση ουσιών που θα μπορούσαν να βλάψουν το θαλάσσιο περιβάλλον και	Δεσμευτικός	Κανονισμός για την ανακύκλωση πλοίων

την κατάρτιση ευρωπαϊκού καταλόγου μονάδων ανακύκλωσης πλοίων.		
Απαγόρευση ορισμένων πλαστικών αντικειμένων μίας χρήσης, π.χ. καλαμάκια και μαχαιροπίρουνα. Συλλογή του 77 % των πλαστικών φιαλών έως το 2025 και του 90 % έως το 2029.	Δεσμευτικός	Οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης
Ποσοτική μείωση της κατανάλωσης ορισμένων πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης από τα κράτη μέλη έως το 2026 σε σύγκριση με το 2022.	Φιλόδοξος	
Έως το 2030, η ΕΕ θα πρέπει να μειώσει τα πλαστικά απορρίμματα στη θάλασσα κατά 50 % και τα μικροπλαστικά κατά 30 % και να μειώσει τις απώλειες θρεπτικών ουσιών, τη χρήση χημικών φυτοφαρμάκων και τον κίνδυνο από αυτά, τη χρήση των πλέον επικίνδυνων φυτοφαρμάκων και την πώληση αντιμικροβιακών για εκτρεφόμενα ζώα και στις υδατοκαλλιέργειες κατά 50 %.	Φιλόδοξος	Σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση
Τα κράτη μέλη δημιουργούν το δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 για να διασφαλίσουν τη διατήρηση ή, ενδεχομένως, την αποκατάσταση σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των πιο πολύτιμων τύπων φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων των οικείων ειδών σε ολόκληρη την ΕΕ.	Δεσμευτικός	Οδηγία για τα πτηνά
		Οδηγία για τους οικοτόπους
Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα οικεία σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού (ΣΔΛΑΠ) και τα προγράμματα μέτρων για την προστασία και, όπου απαιτείται, την αποκατάσταση των υδατικών συστημάτων για την επίτευξη καλής κατάστασης και την πρόληψη της υποβάθμισης (καλή χημική και οικολογική κατάσταση)	Δεσμευτικός	Οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα
Τα κράτη μέλη μειώνουν τη νιτρορύπανση των υδάτων που χρησιμοποιούνται στη γεωργία με τον χαρακτηρισμό ζωνών ως ευπρόσβλητων στη νιτρορύπανση, καθώς και με την παρακολούθηση των συγκεντρώσεων νιτρικών ιόντων στα υδατικά συστήματα και τη θέσπιση κωδίκων ορθών γεωργικών πρακτικών	Δεσμευτικός	Οδηγία για τη νιτρορύπανση
Τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι στα οικεία χωρικά ύδατα, ΑΟΖ και ζώνες ελέγχου της ρύπανσης εκτός της περιοχής ελέγχου εκπομπών (ΠΕΕ) της Βαλτικής και της Βόρειας Θάλασσας δεν χρησιμοποιούνται καύσιμα πλοίων με κατά μάζα περιεκτικότητα σε θείο άνω του 0,50 % και, εντός της ΠΕΕ, με κατά μάζα περιεκτικότητα σε θείο άνω του 0,10 %.	Δεσμευτικός	Οδηγία για το θείο
Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παρακολουθούν και να αξιολογούν τα ύδατα κολύμβησης.	Δεσμευτικός	Οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης
Επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ, με συμβολή σε μια αποτελεσματική και διαφανή αγορά, μέσω της	Δεσμευτικός	ΚΟΑ

<p>ρύθμισης των επαγγελματικών οργανώσεων, των προδιαγραφών εμπορίας, της ενημέρωσης των καταναλωτών, των κανόνων ανταγωνισμού και της γνώσης της αγοράς</p>		
<p>Τα κράτη μέλη οφείλουν να προλαμβάνουν, να ελαχιστοποιούν και να μετριάζουν τις δυσμενείς επιπτώσεις της εισαγωγής και εξάπλωσης, είτε εκούσιας είτε ακούσιας, χωροκατακτητικών ξένων ειδών στη βιοποικιλότητα στο εσωτερικό της Ένωσης.</p>	<p>Δεσμευτικός</p>	<p>Κανονισμός για τα χωροκατακτητικά ξένα είδη</p>
<p>Με στόχο για το 2030, η αποστολή της ΕΕ «Αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας» αποσκοπεί στην προστασία και την αποκατάσταση της υγείας των ωκεανών και των υδάτων μας μέσω της έρευνας και της καινοτομίας, της συμμετοχής των πολιτών και των γαλάζιων επενδύσεων. Η νέα προσέγγιση της αποστολής θα αντιμετωπίσει με ενιαίο τρόπο τους ωκεανούς και τα ύδατα και θα διαδραματίσει βασικό ρόλο στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας και στην αποκατάσταση της φύσης.</p>	<p>Φιλόδοξος</p>	<p>Αποστολή της ΕΕ — Αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας</p>